

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, SPALIO - OCTOBER 21, 2005

Vol. XCVI Nr. 205

Nesirūpindami mokslu galime tapti antraeile valstybe

Eugenijus Butkus

Olgos Posaškovos (ELTA) nuotr.

Vilnius, spalio 20 d. (ELTA) — Valstybės pasirinkta Europos Sąjungos (ES) lėšų panaudojimo strategijos kryptis neatitinka žinių visuomenės kūrimo koncepcijos, teigia

Lietuvos akademinės bendruomenės atstovai.

Ketvirtadienį Seime buvo pareikštas nuogastavimas, jog nepasikeitus 2007-2013 metų struktūrinių

fondų panaudojimo tendencijoms, Lietuvos studijų, mokslo ir inovacijų sistema gali nebeužtikrinti šalies visuomenės pažangos bei jos ūkio konkurencingumo.

„Didžioji dalis lėšų keliauja tai pačiais keliais, aplinkos infrastruktūrai. Kitaip sakant, būsime tranzito valstybė. Valstybė, kurioje bus geri keliai, bus sutvarkyta turistams aplinka“, — sakė Seimo narys, buvęs švietimo ir mokslo ministras socialliberalas Algirdas Monkevičius.

Jo teigimu, 2004-2006 metų lėšų skyrimo etape 18 proc. lėšų buvo numatyta skirti žmogiškųjų išteklių plėtrai, o 2007-2013 metais numatyta tik 16 proc. Tai, anot A. Monkevičiaus, yra pavojus, su kuriuo negalima taikstyti.

Socialliberalas pabrėžė, jog Airija iš pradžių tam skyrė 33 proc., o Lietuva su 18 proc. buvo paskutinią tarp Baltijos valstybių. Turėdami tokius duomenis, anot parlamentaro, ryškaus posūkio žinių visuome-

nės link nepadarysime.

Akademeinei bendruomenei nerimą kelia tai, jog aukštųjų mokyklų infrastruktūrai numatomos lėšos 2007-2013 metais sieks tik 800 mln. eurų.

Lietuvos studentų sąjungos (LSS) viceprezidento Liutauras Kazlavickas teigimu, iš minėtų 16 proc. tik apie 2 proc. lėšų planuojama skirti tyrėjams ir mokslininkų gebėjimų ugdymui. Didžiausią dalį lėšų, t. y. 6 proc.,

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

Sporto apžvalga.

Jau koja išprausta į tarpdurį. Netvarka

Rusijoje pavojingesnė už provokacijas.

„Naftjanovas“ ir

„Čiūčionovas“ Vilniuje.

Nauja Lietuvių žurnalistų sąjungos valdyba.

Cicero lietuvių telkinio

naujienos. M. Drobiazko

ir P. Vanagas tikisi

olimpinių medalių.

Fotomenininkui A. Keziui iš Lietuvos sugrįžus.

Valiutų santykis

1 USD — 2.880 LT

1 EUR — 3.452 LT

Premjeras grasina atsisatydinsias

Vilnius, spalio 20 d. (BNS) — Premjeras Algirdas Brazauskas savo partijos kolegų akivaizdoje pagrasino atsisatydinsias, jei Seime būtų įsteigta laikinoji komisija jo šeimos verslo reikalams tirti.

Tai patvirtino šaltiniai Socialdemokratų frakcijoje Seime, taip pat — kai kurie Vyriausybės nariai.

Apie savo galimą atsisatydinimą premjeras A. Brazauskas užsiminė trečiadienio vakarą Vyriausybėje vykusiam bendrame Seimo Socialdemokratų frakcijos ir Socialdemokratų partijos prezidiumo posėdyje.

Socialdemokratai minėtame po-

sėdyje priėmė partijos lyderių remiantį pareiškimą, kuriame taip pat apkaltino konservatorius siekiant diskredituoti premjerą A. Brazauską ir taip sugriauti valdančiąją koaliciją.

Kai kurių socialdemokratų teigimu, A. Brazauskas apie galimą pasitraukimą iš Vyriausybės vadovo posto yra užsiminęs ir anksčiau. Jo pasitraukimo motyvas esą būtų pastaruoju metu tariamai vykdoma „šmeižto kampanija“ prieš jį bei jo žmoną Kristiną Brazauskiene.

Tiesa, Seimo socialdemokratų frakcijos seniūnas Juozas Olekas teigė negirdėjęs A. Brazausko užuomi-

nų apie galimą atsisatydinimą.

Opozicinė konservatorių frakcija ketvirtadienį jau buvo surinkusi 40 parlamentarų parašų, remiančių iniciatyvą sudaryti laikinąją komisiją A. Brazausko šeimos reikalams ištirti. Kad tokia komisija būtų sudaryta užteko 36 parašų.

Konservatoriai siekia, kad būtų išanalizuota, ar privatizuojant viešbutį „Draugystė“ Vilniuje ir Kristinai Brazauskienei (tuomet Butrimienei) bei jos šeimos nariams įsigyjant viebučio akcijas nebuvo pažeisti tuomet galioję teisės aktai.

Nukelta į 6 psl.

Seimo pirmininkas: ES išgyvena krizę

Vilnius, spalio 20 d. (BNS) — Europos Sąjunga (ES) išgyvena krizę, įsitikinęs Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas.

„Nors dažnai apie tai kalbėti vengiama ir korektiškai nutylima, tačiau visiems yra akivaizdu, kad dabartinė ES išgyvena krizę — politinę krizę, bendravimo krizę, solidarumo krizę“, — Seime ketvirtadienį, pradėdamas diskusiją svarbiausiais ES darbotvarkės klausimais, sakė A. Paulauskas.

Seimo pirmininkas pabrėžė, jog Sutarties dėl Konstitucijos Europai nepatvirtinimas Prancūzijoje bei Nyderlanduose, „pirmiausia sukelė šoką, dabar, žiūrint iš tam tikro atstumo, jau atrodo pakankamai dėsningas“.

Prancūzija ir Olandija, referendumuose atmetusios kelis metus

Artūras Paulauskas

Olgos Posaškovos (ELTA) nuotr.

rengtą ir 2004 metų pabaigoje Romoje pasirašytą ES Konstitucijos projektą, bendriąją ištūmė į konstitucinę krizę. Kad ES Konstitucija iš-

galiotų, ją turi ratifikuoti visos 25-ios bendrijos narės.

Seimo pirmininkas apgailestavo, jog pastaruoju metu Europos Sąjungoje „solidarumo idėja nuslinko į antrą planą, o didžiausią reikšmę įgauna siauri nacionaliniai, o kartais gal ir dar siauresni, interesai“.

Seimo pirmininko teigimu, europinės institucijos, o dažnai netgi ir atskirų valstybių valdžia, nutolo nuo paprasto žmogaus.

Pasak A. Paulausko, informacijos trūkumas — viena priežasčių, dėl kurios kilo „naujoji lietuviškosios emigracijos banga“.

„Daugybė jaunų žmonių išvyksta į užsienį tikėdamiesi, kad ten jie uždirbs daugiau. Nors Lietuvoje šiuo metu sąlygos dirbti, pradėti verslą yra geros kaip niekada“, — pabrėžė Seimo pirmininkas.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-20-05

October 21, 2005
*****MIXED ADC 607

SERIALS DIVISION
EUROPEAN READING ROOM
THE LIBRARY OF CONGRESS
WASHINGTON DC 20540-4830

PERIODICALS

SPORTO

APŽVALGA

MES JAIS DIDŽIUOJAMĖS

DARIUS SONGAILA JAU ŽAIDŽIA „BULLS“ KOMANDOJE

Darius Songaila yra pirmasis lietuvis, kuris bet kada žaidė Čikagos „Bulls“ profesionalų krepšinio komandoje, priklausančioje prestižinei NBA lygai. Kaip žinome, šis klubas eilę metų buvo lygos čempionais, neoficialiais pasaulio meisterais.

Siemet Darius buvo pakviestas žaisti į Čikagą, o prieš tai jis atstovavo Sacramento „Kings“. Kuomet Čikaga pasiūlė lietuviui daugiau pinigų, šis ta mintimi susidomėjo ir čia persikėlė.

Tuoj, prasidėjus treniruočių stovyklai, Darius susižeidė petį ir turėjo praleisti dvi priešsezonines rungtynes ant suoliuko. Tačiau trečioje iš jų, o pirmose komandai žaidžiant namuose, Darius jau išėjo į aikštę. Šiame susitikime, spalio 15 d. čikagiečiai kaip tik iškovojo pirmąją pergalę šį rudenį. Lietuvis šį kartą pasirodė gerai: per 30 minučių jis pelnė 14 taškų — pataikė 6 dvi-

taškus iš 12 bandymų ir atliko abu baudų metimus. Be to, Songaila perėmė vieną kamuolį, atliko rezultatyvų perdavimą ir surinko 4 pražangas.

Kiek blogiau jam sekėsi spalio 17 d. „United Center“ salėje žaidžiant su Minnesota krepšininkais, prieš kuriuos nusileista 89:97 rezultatu. Dariaus įnašas jose nebuvo didelis: žaidžiant 14 minučių, Darius uždirbo tik 3 taškus — vienas dvitaškis iš 5, ir viena įmesta bauda iš dviejų.

Apie Darius iki šiolei gana plačiai rašė Čikagos didieji dienraščiai, nemažai rodė televizijos stotys. Mūsų labai gyvą komandos viršininkas John Paxon, kuris lietuviui žadėjo gerą ateitį. Ar tie viltingi žodžiai išsipildys, parodys ateitis, ypačingai kuomet lapkritį prasidės reguliarus pirmenybių sezonas.

E. Š.

Krepšinis ČIKAGOJE

ČIKAGOS LIETUVIŲ KREPŠINIO LYGOS NAUJIENOS

Kaip ir kiekvieną šeštadienį, spalio 15 d., Lemont Parkų distrikto salėje vyko jau trečiąją sezoną gyvuojančios Čikagos Lietuvių krepšinio lygos komandų rungtynės. Vyrų grupėje buvo trys susitikimai. Pirmame iš jų „Radviliškis“ įveikė „Lituanica“ 70:62 rezultatu. „Kalnapiilis“ turėjo daug vargo, kol palaužė „Stumbro“ krepšininkus 62:59. Taip pat „Kretinga“ irgi susilaukė nemažo pasipriešinimo iš Klaipėdos „Olimpo“, kurį nugalėjo 53:47.

Ši krepšinio lyga yra vienintelė

tokio pobūdžio išeivijoje, kokios niekada čia nėra buvę. Įdomu, kad ir žiūrovų lygos žaidimai sutraukia gana daug, nes kai kurios komandos yra gero pajėgumo. Apie lygą rašo ir Lietuvos spauda, apie ją skelbia žinias ir internetiniai puslapiai. Buvo įdomu matyti aprašymą ir „Krepšinio“ žurnalo (spalio 4 d.) numeryje. Lygos atidarymo šventę nufilmavo Lietuvos televizijos atstovė ir jau vaizdus parodė mūsų tėvynėje.

E. Š.

Futbolas ČIKAGOJE

ČIKAGOS „LITUANICOS“ FUTBOLININKAMS VIS NESISEKA

Praėjusį sekmadienį „Lituanicos“ vyrų futbolo vienuolikė eilinėse, jau septintose, Metropolitan lygos aukštosios divizijos pirmenybių rungtynėse, patyrė penktąją nesėkmę. Žaidžiant išvykoje „Lightning“ komandos aikštėje Yorkville, IL, lietuviai turėjo nusileisti šeimininkams 2:1.

Po be įvarčių pasibaigusio pirmojo kėlinio, pirmieji pasižymėjo lenkai, kurie poros minučių laikotarpiu net du kartus pajėgė nuginkluoti lietuvių vartus laikiusį Irmantą Šatą, kuris neturėjo galimybės atremti stiprių varžovų šūvių.

Baigiantis rungtynėms, lietuviai gavo progą rezultatą sušvelninti, kuomet teisėjas priteisė 11 metrų baudinį, kuris buvo išnaudotas. Nors lietuviai turėjo bent kelias labai

geras progas įvarčiams pasiekti, jos nebuvo išnaudotos. Tačiau varžovai pirmame kėlinyje irgi praleido nemažai progų pasižymėti.

Jau sužaidus 7 rungtynes, lietuviai dar vis tebeturi 4 taškus ir stovi 9-toje vietoje. Už mūsų žemesnėje žemėlaidžio lenkų — „Legovia“ vienuolikė, kurios sąskaitoje tik 2 taškai.

Abi paskutines šio sezono rungtynes lietuviai žais namuose — Bambrick Park, Lemont. Spalio 23 d. Lietuvių varžovai bus „Tarnovia“ (pradžią 5 val. p.p.), o šio mėnesio paskutinį sekmadienį lietuviai išbandys serbų pajėgumą (pradžią 12 val.). Čia yra pažymėtas pagrindinių komandų žaidimo laikas, prieš tai varžysis rezervinės sudėtys.

E. Š.

NBA Chicago Bulls komandos kolegos — lietuvis Darius Songaila ir argentinietis Andrea Nociene.

Indrės Tijūnėlienės nuotr.

ČIKAGOS „ŽALGIRIS“ ŽAIS PRIEŠ AMERIKIEČIUS STUDENTUS

Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio čempionai — Čikagos „Žalgiris“ komanda netrukus išmėgins jėgas prieš Čikagos apylinkių aukštųjų mokyklų rinktines. Lapkričio 5 d., šeštadienį, lietuviai pasirodys Joliet mieste esančio Francis universiteto sporto komplekse prieš tos mokyklos rinktinę. Pradžią 7 val. vak.

Lapkričio 8 d., vakare (irgi 7 val.), žalgiriečiai svečiuosis DuPage kolegijoje ir rungtyniaus su jos krepšinio rinktine.

E. Š.

„LITUANICOS“ FUTBOLININKAI KVIEČIA Į DIDELĘ PUOTĄ

Vienas seniausių Amerikoje lietuvių sporto vienetų — futbolo klubas „Lituanica“ rengiasi didelei šventei — savo 55-osioms gyvavimo metinėms. Jos bus paminėtos lapkričio 19 d. vakare PL centre, Lemont, didžiojoje salėje. Čia bus oficialioji dalis, pasižymėjusių klubo narių pagerbimas, trumpa meninė programa, vakarienė, šokiai bei kiti įvairumai. Bilietus reikia užsisakyti galimai greičiau, skambinant Laimai Glavinskienei, tel. 630-323-6302. Visi kviečiami, visi laukiami, nes tokių sukaikių retai pasitaiko.

E. Š.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siusdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius — Vytas Paškus

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

NETVARKA RUSIJOJE PAVOJINGESNĖ UŽ PROVOKACIJAS

ANDRIUS KUBILIUS

Lenkijos pokomunistinė kairė virto griuvėsiais

Prieš kelias dienas vyko rinkimai Lenkijoje. Malonu su išpūdinga pergale pasveikinti kolegas dešiniuosius. Lenkijos pokomunistinė kairė virto griuvėsiais. Kaip žinome, Lenkijos kairė sunaikino jos pačios totalinę korupciją. Iki šiol Lietuvoje ir Lenkijoje stebėdavome panašią politinę raidą. Manau, kad ir dabar galima rasti pakankamai daug požymių, kad Lietuvos kairiųjų laukia kaimynų — Lenkijos kairiųjų, likimas.

NATO galia yra ir mūsų galia

Man, kartu su prezidentu V. Adamkumi, grupe Lietuvos Vyriausybės atstovų ir Lietuvos kariuomenės vadovų bei Seimo narių, neseniai teko lankytis JAV lėktuvnešyje Viduržemio jūroje „Theodor Roosevelt“. Smagu buvo matyti NATO kariuomenės galią, suvokiant, kad tai yra ir mūsų galia. Apie tokią galią ypač smagu galvoti, kai Lietuvoje krenta rusiški naikintuvai ir Rusija didina politinį spaudimą.

Šiandien — naikintuvai, rytoj gali nukristi raketa

Norėčiau apsistoti prie incidento dėl rusiškojo naikintuvo „Su-27“ katastrofos Lietuvos teritorijoje, aiškinančių katastrofos aplinkybių ir politinės elgsenos. Pirmiausia norėčiau pasakyti, kad neturiu didesnių priekaištų Lietuvos vyriausybės ir kariuomenės atstovams, vykdančioms tyrimą, tačiau per detales (laiku ar ne laiku nuskambėjo ministro G. Kirkilo pareiškimas praėjusį penktadienį) neturime pamesti iš akių esmės. Esminis klausimas — kas lėmė incidentą: ar tai buvo sąmoninga Rusijos provokacija, ar visiško rusiško „balagano“ sąlygotas atsitiktinumas? Atrodo, kad tyrėjai linksta prie visiškos netvarkos Rusijos kariuomenėje versijos. Tai verčia dar labiau sunerimti. Netvarka yra pavojingesnė už sąmoningą provokaciją. Nuo provokacijos gali apsisaugoti, įtikindamas Rusiją pats ar per partnerius NATO, kad nustotų taip elgtis. Nuo netvarkos net ir pati Rusija mūsų negali apsisaugoti. Tenka dar kartą daryti išvadą — Rusija yra nuolatinė grėsmė mums. Ir imperinės ambicijos, ir rusiškoji netvarka yra vienodai pavojingos.

Turime daryti išvadą patys ir su jomis supažindinti NATO valstybes bei dėti pastangas, kad tas išvadą NATO valstybės tinkamai suvoktų. Nuo rusiškos netvarkos apsisaugoti nėra lengva. Lietuva turi kalbėtis su NATO. Oro policija Baltijos valstybėse turi veikti taip, kaip veikė Danijos ir Suomijos oro policija. Danijos, o, atrodo, ir Suomijos naikintuvai buvo pakelti į orą tuo metu, kai Rusijos naikintuvų grupė skrido virš Baltijos. Vokietijos ir artimiausiu metu atvykstantys į Zoknius JAV naikintuvai turėtų dirbti tokiu pat režimu — Rusijos naikintuvams skrendant Baltijos erdve dėl viso pikto jie turi pakilti.

Esminis iššūkis iškyla mūsų užsienio reikalų diplomatijai. Vienas iš artimiausio laikotarpio tikslų, kalbant su Rusija, yra Kaliningrado srities demilitarizavimas. NATO lygyje reikia kalbėtis su

Rusija dėl Baltijos regiono saugumo, nes Rusijos netvarka kelia vis didesnę ir visiems matomą pavojų. Reikia kalbėtis dėl minimalaus karinio aktyvumo Baltijos jūros regione. Kodėl Rusijos lėktuvai, prikrauti nešvaraus urano, skraido virš Baltijos, nuo ko ji ruošiasi gintis ir kas jai kelia pavojų? Tai klausimai, kurie turėtų būti keliami visu rimtumu.

NATO turi rūpintis ne tik dėl tinkamos Rusijos turimų branduolinių ginklų priežiūros, kuo Vakarai nuolat rūpinasi, bet ir dėl tradicinės, tačiau potencialiai pavojingos rusiškosios karinės technikos priežiūros: raketų, artilerijos ir pan. Šiandien netyčia nukrenta naikintuvai, rytoj gali nukristi raketa ar artilerijos sviedinys. Lietuva turi kelti klausimą, kad Rusija į Kaliningrado sritį išleistų tarptautinės inspekcijas, kurios patikrintų, ar Rusija gerai saugo ir naudoja tradicinę ginkluotę. O netvarkos Rusijoje gali tik daugėti.

„Conoco Philips“ naudojama kaip Trojos arklys

Kokios kyla išvados, stebint ne tik rusiškojo naikintuvo avariją Lietuvos teritorijoje, ir kokios ryškėja pastarojo meto geopolitinės tendencijos? Lietuva, nors ir tapo NATO ir ES organizacijų nare, tačiau su tu pačiu Vakarų tyliu palaiminimu yra paliekama provincija, kurioje Rusijai leidžiama pasitvarkyti „sveiko proto“ ribose ir visų pirma — per energetiką.

Štai keletas esminių dalykų. Lietuva lieka nuošaly nuo tranzitinių dujų srautų. Kaliningrad apsirūpins dujomis ne vien per Lietuvą, bet ir iš vamzdžio, kuris bus nuteistas Baltijos dugnu. Rusija į Lietuvą dujas galės tiekti, ir galės kelti sąlygas. Lietuva iki šiol turėjo bent šioki tokį instrumentą, ginant savo interesus — dujų tranzito sąlygas per Lietuvą į Kaliningradą. Atsiradus dujų vamzdiui Baltijos jūra, Rusija su Lietuva galės daryti, ką nori. Reikia prisiminti, kad per 10 metų turėjome dvi blokadas: 1990 m. ir 2000 m. Kyla klausimas: kada trečioji?

Amerikiečių „Conoco Philips“ įmonė tam tikra prasme naudojama kaip Trojos arklys mums atvesti „Lukoil“ bendrovę. Mes matėme „Lukoil“ 2000 metais ir neturime jokių iliuzijų.

Nuo 2010 metų Lietuva, kaip rodo Lietuvos ir Danijos mokslininkų skaičiavimai, turės ir elektros energiją pirkti iš Rusijos, nors pastaroji taip pat gali jos stokoti. Ir taip vyks tik dėl to, kad mūsų vyriausybė nesiruošia artimiausiu metu daryti rimtų strateginių energetinių sprendimų dėl naujų elektros energijos pajėgumų, tarp jų — ir branduolinės energetikos, statybų.

Taigi tendencijos yra labai aiškios: mūsų energetinė priklausomybė nuo Rusijos tik didėja. Daugėjant rusiškos netvarkos, tai darosi vis labiau pavojinga. Šiandieninė vyriausybė tokių pavojų vis dar nemato. Didžiausiu pavojumi nacionaliniam saugumui tampa ne vien tik Rusijos imperinės ambicijos ar rusiškas „balaganas“, bet ir lietuviškoji Vyriausybė, atkakliai nenorinti matyti energetinių iššūkių ir kitų Rusijos keliamų pavojų nacionaliniam saugumui. Rusijos keliamas pavojus didėja proporcingai

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Jau koja išprausta į tarpdurį

Neseniai „Drauge“ išspausdintame pasikalbėjime Amerikos Lietuvių televizijos (ALTV) laidų vedėjas Arvydas Reneckis išreiškė viltį, kad, patekus į satelitinį TV tinklą, būtų galima pasiekti ne tik visus lietuvius, bet ir kitataučius, pristatant jiems lietuvių kultūros, gamtos grožio, meno, muzikos pasaulio lobius, tuo įgyjant Lietuvai draugų ir turistų, kurie norės savo akimis pamatyti gražųjį kraštą prie Baltijos.

Kaip dabar matome, kol kas tokie projektai — tik svajonės (daugiausia dėl lėšų stokos). Bet pati idėja — puiki. Lietuva tikrai turi kuo pasididžiuoti, ką parodyti. Kai televizoriuje matome vaizdinius reportažus iš kelionių po įvairius pasaulio kraštus, pagalvojame: kodėl gi nenukeliaujama į Lietuvą? Juk ten tiek daug nuostabių vaizdų ir įvykių, kurie sudomintų televizijos žiūrovus. Matomai, atitinkamos Lietuvos įstaigos bei turizmo departamentai nepasirūpina propaguoti savo šalies kultūrinių bei kitokių lobių. Tiesa, yra išleista gražių, užsienio turistams skirtų, knygų anglų kalba (čia taip pat paminėtinas žurnalas „Lithuania“), bet televizija yra populiareesnė, pasiekia daugiau žmonių, todėl ja reikėtų veiksmingiau pasinaudoti.

Tačiau, ko neįstengė padaryti visa Lietuva, atliko būrelis uolių užsispyrėlių šioje Atlanto pusėje! Kaip jau mūsų žiniasklaidoje paskelbta, visuomeninis televizijos kanalas WTTW (populiariai vadinamas 11-uoju — PBS) prieš pat Kalėdas, gruodžio 19 d., 10 val. vakare, parodys video filmą apie Pažaislį. Vaizdajuostė pavadinta „Pažaislis Monastery Idyll“ („Pažaislio vienuolyno idilė“), profesionaliai pagaminta, tobula anglų kalba įkalbėta. Scenarijus — Nijolės Baužytės, režisierius — Anatolijus Teliušinas, filmuotojai — Valdas Digimas, Marius Bagdonavičius, Remigijus Navickas. Tekstus anglų kalba paruošė ses. Margaret Petcavage kartu su kitomis Šv. Kazimiero vienuolijos seselėmis, taip pat daug prisidėjo Algis Liepinaitis ir Loretta Stukas.

Pažaislio vienuolynas — žymiausias Lietuvoje barokinio meno šedevras, 1992 m. vėl grąžintas Šv. Kazimiero kongregacijai. Prieš tai, kaip sakoma — jis buvo „mėtytas ir vėtytas“ — kiekvieno Lietuvos okupanto pasisavintas saviems

tikslams, kiekvieno plėštas, išgrobstytas. Vėl grįžęs į teisėtų savininkų rankas, vienuolynas buvo nuskurdęs, nualintas, tiesiog apverktinos būklės. Reikėjo jį restauruoti, kad amžių meno lobių laiko slinktis negrįžtamai nenušintų.

Seselės kazimierietės netikėtai susilaukė talkininko — Čikagoje gyvenančio Algio Liepinaičio, kuris, suprato, kad, sugrąžintas į pirmąją savo grožį, Pažaislis būtų tikras magnetas pasaulio turistams. Siekiant to tikslo, jis patarė imtis amerikietiško „propagandos priemonių“ išleisti lankstinuką lietuvių, anglų, vokiečių ir prancūzų kalba, rašyti straipsnius ir visais įmanomais būdais garsinti vienuolyną.

Iš to išsivystė ir sumanymas paruošti vaizdajuostę, kuri visų pirma pasirodė lietuvių kalba. Nepasitenkindamas pasiektais rezultatais, A. Liepinaitis tikėjo, kad būtina ją paruošti ir anglų kalba, o tuomet pasistengti per amerikiečių TV kanalus parodyti šioje šalyje. Pagaliau, atrodo, šis neįtikėtinas sumanymas tapo realybe. Tik gaila, kad WTTW 11-ąjį kanalą mato Čikaga ir ribotos apylinkės, o būtų gerai, kad mūsų tautiečiai kituose miestuose (ypač Wisconsin, Indiana, Michigan valstijose) pasirūpintų prisijungti prie to kanalo ir „Pažaislio vienuolyno idilę“ matyti savo vietovėse. Tai įmanoma, tik reikia truputį pastangu.

Anglišką „Pažaislio vienuolyno idilę“ versiją perrežisuota, patobulinta ir tikrai bus įdomi PBS žiūrovams. Šio kanalo vadovybė „katės maiše nepirko“ — vaizdajuostė buvo peržiūrėta ir tik po to nutarta ją parodyti. Nors A. Liepinaitis buvo subūręs keletą žymesnių visuomenininkų, kurie pasirašė po lydraščiu, siunčiant vaizdajuostę WTTW kanalo vadovybei, tačiau pats didžiausias nuopelnas visgi priklauso jam pačiam. Užsispyrimo ir neatlaidžių pastangų dėka, A. Liepinaičiui ne tik pavyko įtikinti seses kazimierietes imtis vaizdajuostės paruošimo darbų (ir išlaidų), bet taip pat įkišti koją į amerikietiško visuomeninio TV kanalo tarpdurį. Tikime, kad tai bus tik pradžia ir ateityje turėsime daugiau progų pasidžiaugti lietuviškų tematikų programomis amerikiečių televizijoje.

Vyriausybės neveiklumui. Lietuviškosios kairės neveiklumas tampa didžiausiu pavojumi nacionaliniam saugumui.

Mūsų saugumo problemų kiti neišspręs

Lietuva neturi lėktuvnešių. Lėktuvnešiai plaukioja aplink Artimuosius ar Vidurio rytus. Mes galime džiaugtis santykinę ramybę, kad lėktuvnešių čia kol kas nereikia, tačiau negalime nematyti ir to, kad saugumo prasme Rusija nuo pat 1990-ųjų metų netapo saugesne mūsų kaimyne. Nors jau esame ir ES, ir NATO nariai, tačiau vis tiek liekame

grėsmingai neapginti tiek nuo Rusijos chaoso, tiek ir nuo Rusijos energetinės, o kartu ir politinės ekspansijos. Negalime turėti iliuzijų, kad mūsų saugumo problemas be mūsų pačių kas nors išspręs. Mes turime geras galimybes prieiti prie Vakarų saugumo resursų tiek karine, tiek ir ekonomine prasme, bet tų resursų mums niekas neskubės suteikti, jeigu mes patys jų atkakliai nesieksime. Perkeltine prasme kalbant, lėktuvnešis nėra paslankus ir norint, kad jis atplauktų į Baltijos jūrą, mums reikia dar daug dirbti. Todėl didžiausiu pavojumi tampa mūsų pačių neveiklumas.

„Naftjanovui“ ir „Čiūkčianovui“ išvykus

Sunkiai atskiriama — ar tai tik „realybės šou“, ar tikra realybė?

Lietuvos krikščionių demokratų jaunimas antradienį, spalio 11 d., per patį vidurdienį ir per patį diskusijų bei svarstymų dėl „Mažeikių naftos“ įkarštį, surengė teatralizuotą akciją prie LR Vyriausybės: jos metu buvo inscenizuojamos svarbios delegacijos iš Rusijos sutikimas. Juodoje „Volgoje“ atvažiuo „partijos sekretorius“, generolas „Čiūkčianovas“ ir stambaus koncerno direktorius „Naftjanovas“, pasirengęs išgyti kone pusę Lietuvos: Gedimino pilį, Valdovų rūmus, Stelmuzės ažuolą, Būtingės terminalą, Kuršių neriją ir kt. objektus. „Garbingų svečių“ prie LR Vyriausybės laukė išsipusčiusios damos: prestižinio bendrabučio administratorė „Krisjanova“ ir jos draugė Liudmila. Apie jas šokinėjo ir vizito „saugumu“ rūpinosi du „milicininkai“. Svečiai atvežė išpuodingo dydžio „Pagyrimo gramotą“ su sovietiniu herbu ant viršelio, o viduje raudonomis raidėmis puikavosi įrašas: „Pagyrimo gramota įteikiama draugams už atsinaujinančią tautų draugystę“.

Gedimino prospektu kasdien vaikstančių žmonių seniai jau nebestebina svarbių Lietuvos svečių limuzinai, papuosti vėliavėlėmis, ar delegacijos, akyla saugomos apsauginių ir policijos. Tačiau tik ne šiuo atveju. Kaipgi galima nepastebėti ir neįsmeigti akių prieš save išvydus milicininko ar sovietinio generolo uniforma vilkintį žmogų? Kaip nepamatyti ant „Volgos“ priekio plazdančios raudonos vėliavėlės su kūju ir pjautuvu, ar neišgirsti rusišku akcentu pilamų sveikinimų pasitinkant svečius?

Kaip žmonės reagavo, išvydę šį „spektaklį“, tegalime tik spėlioti — kas slėpėsi po šypsenomis ar po pasimetusios minos veido išraiška: išgąstis, juokas, pyktis ar net nostalgija? Kad jausmų įvairovė buvo spalvinga, galima spręsti iš praeivių replikų: „ką, čia tikrai pirkti nori?“ „sveiki sugrižę!“, „vaje, kas Lietuvoj dedas“, „ura saviškiams!“ — ir visa tai tik pirminis išpuolis, pamačius praeitį menančius simbolius, visiškai dar nežinant, kas iš tikro vyksta ir neatsirenkant: čia tikra delegacija ar tik jos imitacija, nes dėl kitų akcijos dalyvių — žurnalistų, kamerų ir fotoaparatus — tikrumo abejonių nekilo.

Taigi, „garbiems svečiams“

išvykus galime lengviau atsikvėpti ir į šį teatralizuotą „šou“ pažvelgti ne vien iš vizualinės pusės ir ne vien su šypsena. Tikriausiai visi suvokia, kad krikdemų jaunimas ne iš neturėjimo ką veikti prisigalvoja pramogų.

Susietos dvi temos

LKD jaunimas, organizuojantis jau nebe pirmą pilietinį sąmoninumą ir aktyvumą skatinančią akciją, — besmegenių rikiavimas prie LR Seimo ar mitologinis eksperimentas, plukdant „Abonentą“ ir „Agurką“ Nerimi, — šį kartą reagavo į dvi pastaruoju metu aptarinėjamas aktualijas.

Pirmoji — tai viešas sovietinės simbolikos naudojimas, kurio LR Seimas praėjusią savaitę nepanoro uždrausti, motyvuodamas žmonių teise rinktis savo išraiškos formą. O kaip tada pasiūlyti su teisėmis tų žmonių, kuriems simboliai, menantys trėmimus, nelaisvę ir priespaudas, žeidžia jų garbę ir orumą?

Antroji aktualija — kone daugiau nei mėnesį diena iš dienos aktualizuojamas per visuomenės informavimo priemones „Mažeikių naftos“ akcijų perpardavimo klausimas.

Jei visomis įmanomomis priemonėmis stengiamasi proteguoti Rusijos politinę įtaką turinčias energetines bendroves — kas gali abejoti aukštų valstybės pareigūnų nostalgija režimui, kurio atsinaujinimas energetine forma grąžintų šalį, „atgal į praeitį“? Jei ir toliau bus vaidinama konkurencinga ekonomika, tai gal artimiausiu metu būsime įtikinti, kad kaimynams pardavę Gedimino pilį, Valdovų rūmus, Būtingę, bei Nacionalinį transliuotoją — ekonomiškai pranoksime JAV ekonominį lygį.

Vietoj išvadų

„Naftjanovas“ ir „Čiūkčianovas“ išvyko, tik dar neaišku, ar nesugrįš kitokiu pavidalu. Negrįš, jei išmoksime skirti pelus nuo grūdų, jei neleisime, kad ciniškai iš mūsų būtų tyčiojama, jei etika ir moralė nebus vien žodinės deklaracijos, jei gebėsime iš valdžios pareikalauti atsakomybės už veiksmus, jei nebijosisime sušukti: „Ei, žiūrėkit — Karalius nuogas!“

Mindaugas Lingė

Akijos organizatorius, Lietuvos krikščionių demokratų jaunimo sekcijos pirmininkas

Lietuvos krikščionių demokratų jaunimas Vilniuje, prie Vyriausybės rūmų, surengė teatralizuotą akciją „Mažeikių naftos“ diskusijų bei svarstymų tema.

MOKSLO METŲ PRADŽIA KAUNO KUNIGŲ SEMINARIJOJE IR KATALIKŲ TEOLOGIJOS FAKULTETE

Pradedant naujuosius mokslo metus rugsėjo 1 d. Kauno arkikatedroje bazilikoje švęsta iškilminga Eucharistijos liturgija, kuriai vadovavo arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, kuris taip pat yra Katalikų teologijos fakulteto (KTFF) Vytauto Didžiojo universitete (VDU) Didysis kancleris. Homiliją pasakė Kauno arkivyskupo augziliaras bei arkivyskupijos generalvikaras vyskupas doc. dr. Jonas Ivanauskas. Šv. Mišias taip pat koncelebravo vyskupas emeritas Juozas Preikšas bei per dvi dešimtis kunigų, daugiausia — KTF ir Kauno kunigų seminarijos (KKS) vadovai bei dėstytojai. Pamaldose gausiai dalyvavo

ir VDU vadovybė, studentai bei seminaristai.

Pamokslo metu vysk. J. Ivanauskas atkreipė dėmesį, jog nūdien sparčiai besivystantis mokslas ir įvairios modernios technologijos sudaro galimybę žmogui apvaldyti pasaulį, palengvinti žmogaus gyvenimą. „Tačiau žmogaus prigimtis, blogio pažeista, visais laikais buvo ir lieka atvira įvairiomis formomis besireiškiančiai mirties kultūrai, kuri tuos pačius gėriui kurti skirtus pasiekimus gali panaudoti blogam“, — sakė vyskupas. Jis pabrėžė, kad žmogui reikia Dievo, kuris sukūrė pasaulį su laikų kaita ir daiktų įvairove, to Dievo, kuris sukūrė žmogų

pagal savo paveikslą ir panašumą. O universitetas, ganytojo teigimu, savo prigimtimi išreiškia mokslų pilnatvę ir visumą — nuo pat ankstyviausių išteklių čia siekta puoselėti ir išreikšti žmogaus ir visuomenės harmoniją. „Mūsų dienomis, tikslųjų, gamtos, socialinių ir humanitarinių mokslų universitetinė harmonija gali ir turi pasitarnauti žmonijai, statančiai Europos ir viso pasaulio žmonių namus“, — baigdamas homiliją sakė vysk. dr. J. Ivanauskas.

Mokslo metus Katalikų teologijos fakultete pradėjo kiek daugiau nei trys šimtai studentų. Kunigų seminarijoje naujuosius mokslo bei dvasinio ugdymo metus pradėjo aš-

tuonios dešimtys seminaristų. Parengiamajame KKS kurse Jono Pauliaus II namuose Šiluvoje pašaukimo tyrimo metus pradėjo dvylika kandidatų. Beje, nuo šių mokslo metų į Kauną atvyko studijuoti ir Vilkaiviškio vyskupijos klierikai. Taip pat nuo šių metų KKS sugrįžta prie ankstesnės praktikos — seminaristai visas paskaitas klauso nebe VDU auditorijose, bet pačioje seminarijoje. Taip nuspręsta dėl universiteto paskaitų grafiko ir seminarijos gyvenimui būtino ritmo skirtumų.

AKTORĖS DOVANOTAS LAIKRODIS PARDUOTAS UŽ 120,000 DOLERIŲ

Aukštinis laikrodis „Rolex“, kurį, kaip manoma, Marilyn Monroe padovanojo JAV prezidentui John F. Kennedy, jame išgraviravusi „Jack su meile, kaip visada, Marilyn, 1962 gegužės 29-oji“, buvo parduotas už 120,000 dolerių.

Laikrodis buvo parduotas kartu su eilėraščiu („A heartfelt plea on your birthday“), kuris buvo išspausdintas ant popierinio diskelio, gulėjusio auksinės laikrodžio dėžutės apačioje. Teigiama, kad tuo metu J. Kennedy ir M. Monroe artimai bendravo.

Bill Panagopulos, įkūręs Connecticut varžytinių namus „Alexander Autographs“, teigė, kad didesnę kainą už laikrodį ir jo dėžutę pasiūlė ne Europos, bet Amerikos pirkėjas.

Ši dovana buvo įteikta maždaug tuo pačiu metu, kai M. Monroe per 1962 metų pobuvį New York salėje „Madison Square Garden“ gimtadienį šventusiam J. Kennedy gundanciai sudainavo „Happy Birthday, Mr. President“. Karoliukais siuvinėta suknelė, kuria ji vilkėjo tą vakarą, 1999 metais buvo nupirka už 1,267 mln. dolerių.

B. Panagopulos teigė, kad šis laikrodis dešimtmečiais buvo laikomas paslaptyste. Pasak jo, dokumen-

tai rodo, kad laikrodis buvo perduotas per J. Kennedy padėjėjo Kenneth O'Donnell šeimą ir kad prezidentas, gavęs šią dovana, pasijuto nepatogiai.

Laiške, kuris per šeštadienio varžytines, pavadintas „Nenorima dovana“, buvo parduotas kartu su laikrodžiu, rašoma: „Šis laikrodį mano velioniui tėvui 1962 metais asmeniškai atidavė prezidentas Kennedy, paprašęs „jau atsikratyti““.

BNS

PAMIRŠO SAVO GINKLĄ TUALETE

Didžiojoje Britanijoje karininkė karinių pratybų metu prekybos centro tualete paliko savo ginklą. Pratybose dalyvavusi karininkė, nusijuosusi diržą su pistoleto dėkle, padėjo jį neigaliesiems skirtoje tualeto kabinoje ant bakelio, ir pamiršo, rašo bulvarinis laikraštis „The Sun“.

Kapitonė, po kiek laiko susigriebusi, kad per juosmenį kažkaip pernelyg laisva, lėkte nulėkė į parduotuvę „Sainsbury“.

Tačiau jos automatinio pistoleto, 9 mm JAV gynybos „Sig Sauer“ jau nebebuvo, kartu su 13 tuščių šovinių dėkle.

Pasak policijos, užtaisytas pistoletas vis dar nerastas ir yra pavojingas. „Kol kas ginklas nerastas, pa-

reigūnai apieško apylinkę. Ginklas buvo užtaisytas 13 tuščių šovinių, kurie, netinkamai juos panaudojus, gali rimtai sužeisti žmogų“, — sakė policijos atstovas.

Gynybos ministerija atsisakė pateikti kokių nors detalių, apie šį įvykį, bet patvirtino, jog ginklas buvo pamestas.

BNS

NORI BYLINĖTIS SU DIEVU

Vienas rumunų kalinys mėgina paduoti į teismą Dievą, kad šis neapsaugojo jo nuo velnio. Kalinys Pavel M., pasak žiniasklaidos, kaltina Dievą „apgaukimu, žmogaus interesų nepaisymu, piktnaudžiavimu įtaka“.

„Aš, žemiau pasirašęs Pavel M., šiuo metu Timišoar kalėjime atliekantis 20 metų bausmę už žmogžudystę, reikalauju teismo proceso prieš Dievą, kuris gyvena danguje ir kuriam atstovauja Rumunijos Ortodoksų Bažnyčia, dėl šių nusikaltimų: apgaulinėjimo, slapukavimo, žmogaus interesų nepaisymo, kyšių ėmimo ir piktnaudžiavimo įtaka“, — rašė jis savo prašyme teismui.

Kalinys tvirtina, kad jo krikštas — tai sutartis tarp jo ir Dievo, kuris turėjęs saugoti jį nuo velnio. „Buvo priešingai, aš buvau paliktas velnio

valiai“, — sakė jis.

Prašymas buvo išsiųstas Timišoar teismui, o iš ten persiųstas prokuratūrai. Kaltintojai sako, jog byla nebus keliama, nes neįmanoma iškviesti Dievo į teismą.

BNS

DĖL KLAIDINGOS DIAGNOZĖS

Dėl klaidingos diagnozės indas Machal Lalung daugiau kaip pusę amžiaus praleido psichiatrijos ligoninėje. Visai neseniai paaiškėjo, kad vyras sirgo tik epilepsija.

Prieš 54 metus M. Lalung buvo pripažintas psichikos ligoniu ir nusiųstas į psichiatrijos ligoninę Asam valstijoje. Indijos šiaurės rytuose. Prieš kelis mėnesius Valstybinė žmogaus teisių komisija nustatė, kad medikai klaidingai įvertino jo sveikatos būklę.

Indijoje nėra reti atsitikimai, kai psichikos ligoniais pripažinti žmonės daugeliui metų uždaromi į psichiatrijos ligonines, bet M. Lalung atvejis sukrėtė šalies medicinos ekspertus ir žmogaus teisių gynėjus.

Asam valstijos vidaus reikalų ministras Rokybul Hussain pareiškė, jog jo žinyba atliko visus teisinius formalumus, kad M. Lalung išeitų į laisvę.

ELTA

Straipsnio autorius Algimantas Gečys su žmona Terese prie lietuvių raštijos pradininko Mikalojaus Daukšos sodinto ąžuolo Kėdainių apskrityje.

Lankant Dzūkiją

Iš Kauno, per Marijampolę, lydimi artimųjų automobiliu, patraukėme lankyti Dzūkijos. Sustojimas Marijampolėje po dešimt metų nesilankymo maloniai nustebino. Miestas švarus, visais požiūriais atgijęs, judrus. Specialiai aplankėme tėvų marijonų įkurtą gimnaziją, kurioje uošviui pedagogui Antanui Masioniui teko mokyti. Gimnazijos patalpos remontuotos, jaučiasi tvarka ir disciplina, dėmesys mokinių poreikiams. Mokinių sieninis laikraštėlis, koridoriuose esantys plakatai liudija mokyklos skiriamą ypatingą dėmesį tikėjimui, kurio Lietuvoje daug kur stinga. Kun. dr. Viktorui Rimšeliui kartkartėmis ieškant marijonų gimnazijai paramos užsienio lietuvių tarpe, nelikime abejingi. Tai, ką savo akimis matėme, liudija puikiai atliekamą darbą su Lietuvos jaunimu, vykusiai panaudojamą išeivijos paramą.

Užsakėme į Druskininkus, Liškiavą, Merkinę, Veisiejus, Leipalingį, Lazdijus. Vaziuojant keliu, atkreipia dėmesį kryžkelėse stovintys kopylstulpiai, iš medžio išskaptuotos liaudies figūros. Dirvonuojančios žemės kaip ir nematome. Daug kur laukai dirbami, užsėti, prie sodų užveisti sodai, namai skęsta gėlėse. Buvę mediniai namukai apmūrinami ar apkalami modernia

APSILANKYMO LIETUVOJE VINJETĖS ALGIMANTAS S. GEČYS

Nr. 5

plastmase. Apsilankius Dzūkijoje, nejauti, kad gyventojų, kaip teigiama, pragyvenama vien iš grybų ir uogų.

Liškiavoje lankytoji nemažą išpūdį palieka LXVII šimtmečio statyta Liškiavos dominikonų bažnyčia. Idomu, kad buvusio vienuolyno patalpomis naudojasi rajonas, 15 metų sutartimi išnuomavęs patalpas. Vienuolyno patalpose vyksta susirinkimai, kultūriniai pobūviai, vaidinimai, vestuvių bei krikštynų puotos. Liškiavos sprendimas kur kas sėkmingesnis už daugelyje vietovių likimo valiai paliktų ir nenaudojamų bažnytinio paveldo statinių.

Leipalingyje slogų išpūdį paliko prie bažnyčios aikštės stovintis, didele raudona žvaigžde vainikuotas, paminklas, skirtas pagerbti 1941–1945 metais kritusiems Raudonosios armijos karius. Neatkreiptume didesnio dėmesio, jei tai būtų paminklas, užsilikęs iš sovietinių laikų. Perskaicius užrašą, paaiškėja, kad tai „Rusijos ambasados Lietuvoje rūpesčiu ir Rusijos federacijos lėšomis 2004 m. atkurtas paminklas“. Peršasi klausimas, kodėl buvo leista šį paminklą naujai atkurti Leipalingio bažnyčios pašonėje, aikštėje, kur gulėdavo sribų išniekinti partizanų kūnai, krašte, kur vyko ypač stiprus partizaninis pasipriešinimas? Nereikia aiškinti, kad tai mus nuteikė nemaloniam. Paveikė kur kas labiau, negu už savaitės, jau esant pakeliui į namus, Paryžiuje užtikta išpūdinga gatvė Stalingrado vardu.

Kaimo turizmo sodyba „Karpynė“

Naujuoju žmonių pelno šaltiniu yra „kaimo turizmas“. Ūkininkai priima atostogaujančius ir jiems teikia, ką amerikiečiai populiariai vadina, „lova ir pusryčiai“ (bed and breakfast). Paskutiniaisiais metais Lietuvoje sparčiai kuriasi kaimo turizmu užsiimančios firmos. Vieną tokių užtikome Raseinių miesto kaimynystėje. Vardu „Karpynė“, ši milžinišką plotą užimanti sodyba rekla-

muoja puikų apsistojimą, gražią aplinką, žuvis restoraną ir gausius užsiėmimus atostogaujantiems. Esama didelio tvenkinio, kuriame nardo įvairaus dydžio (iki 20 kg) karpiai. Be karpių tvenkinyje esama lydekačių, amūrų, karosų ir kitokių žuvų. Šalimais tvenkinio įrengta rūkykla, kur pagautą žuvį galima išrūkyti.

„Karpynės“ teritorijoje sportui skirtas didžiulis pastatas „Klėtis“. Jame baseinas, turintis kaskadą ir povandenines sroves; karštą sukurinę vonią, garinę pirtį, treniruoklių salę. Svečiai gali apsistoti rąstiniuose nameliuose arba „Klėtyje“ įrengtuose kambariuose. Esama didžiulės salės seminarų bei konferencijų ruošai. Taip pat aikščių žaisti krepšinį, tinklinį, lauko tenisą. Valtys ir vandens dviračiai pasivažinėjimui tvenkinyje. Savąja įrangą „Karpynė“ tarnauja naujoviško poilsio reikalavimus statančiam Lietuvos žmogui.

Bus daugiau.

Leipalingyje (Dzūkijoje) Rusijos valdžios pastangomis 2004 m. atstatytas paminklas pagerbti 1941–1945 m. kritusius Raudonosios armijos karius.

T. Gečienės nuotr.

Nesirūpindami mokslu galime tapti antraeile valstybe

Atkelta iš 1 psl.

ketinama investuoti į užimtumo didinimą ir lankstesnės darbo rinkos kūrimą.

A. Monkevičiaus tikinimu, išlikus tokioms proporcijoms Lietuva taps antraeile, o galbūt ir trečia eile valstybe ES.

„Reikia panaudoti mokslo potencialą. Ir jeigu mes šito nesuprantam ir nepanaudosim, atsidursim aklavietėje ir murkdysimės korupcijos liūne“, — teigė Seimo narys.

Pasak LSS viceprezidento, Lietuvos prioritetinės kryptys nėra nukreiptos į žinių visuomenės kūrimą. L. Kazlavicko tvirtinimu, didžioji dalis lėšų yra orientuota į bedarbių perkvalifikavimą arba žemos kvalifikacijos specialistų tobulinimą, o ne realių aukštųjų technologijų arba tyrimų kūrimą.

Konferencijoje dalyvavęs Lietuvos mokslo tarybos pirmininkas profesorius Eugenijus Butkus taip pat pabrėžė, jog jam susirūpinimą kelia 2007-2013 metų finansinė perspek-

tyva.

„Nors skaičiai, skirti įvairioms programoms realizuoti, yra preliminarūs, tačiau tai, jog investuojama ne į ateitį, ne į tolesnę krašto plėtrą, kuri būtų susijusi su naujomis inovacijomis, naujoviškais dalykais, ne į švietimo mokslo pertvarką, sukelia rimtą abejonių ar mes pasieksim tų tikslų, kurių siekiame“, — tikino E. Butkus.

Anot jo, akademinė Lietuvos visuomenė siekia daryti įtaką sprendimams, kurie bus priimami artimiausiu metu, kad tas prioritetas, kuris yra deklaruojamas, įgytų ir materialų pagrindą.

Šis akademinės bendruomenės susitikimas su Naujosios sąjungos frakcija buvo vienas iš susitikimų ciklo, kuriais ji siekia atkreipti tiesiogiai už politiką atsakingų institucijų dėmesį į tai, kad šiandien, kalbant apie ES struktūrinių fondų panaudojimo strategijos kūrimą, slepiami duomenys arba neteikiama visa informacija.

Premjeras grasina atsisatydinsias

Atkelta iš 1 psl.

Taip pat norima rasti atsakymą, ar už įgyjamą akciją sumokėtos lėšos atitiko akcijų rinkos vertę bei kokiomis lėšomis, kieno vardu imtomis ir garantuotomis paskolomis buvo atlikta viešbučio „Crowne Plaza“ (buvusio „Draugystės“) rekonstrukcija bei viešbučio veiklos nuostolių dengimas, kaip šios paskolos yra gražinamos ir ar dėl to negali kilti A. Brazausko viešųjų ir privačių interesų konfliktas.

Komisijai siūloma išsiaiškinti „Crowne Plaza“ akcininkų ir valdybos narių kaitą nuo „Draugystės“ privatizavimo pradžios, taip pat atsakyti į klausimą, kas lėmė jų pasikeitimą.

A. Brazauskas pareiškė nebendradarbiausius su dešinės opozicijos inicijuojama parlamentine komisija, kuri tirtų jo šeimos verslo reikalus.

Seimo konservatorių iniciatyvą ištirti jo šeimos verslo reikalus, susijusius su buvusio „Draugystės“, viešbučio Vilniuje privatizavimu socialdemokratų vadovas A. Brazauskas laiko „spektakliu“ ir „įžaidimu“.

„Neturiu laiko užsiimti visokiomis intrigomis“, — sakė premjeras, nurodęs, kad komisija galėtų nagri-

nėti ji „kaip pareigūną“, bet jo šeimos narių „neturi teisės nagrinėti“.

A. Brazauskas priminė vedęs dabartinę savo žmoną Kristiną, kurios verslo reikalais domisi konservatoriai, prieš trejetą metų, ir yra pateikęs to laikotarpio šeimos ūkinės veiklos dokumentus Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai (VTEK). Ši komisija ketvirtadienį paskelbė savo tyrimo išvadą, jog premjero žmonos praeities ryšiai su Rusijos naftos bendrovės „LUKoil“ atstovais Lietuvoje nėra pagrindas jam nusišalinti nuo „Mažeikių naftos“ pardavimo reikalų.

Premjeras Algirdas Brazauskas kol kas negali atsakyti, ar Vyriausybė teiks Seimui tvirtinti savo derybų poziciją su „Mažeikių naftos“ akcijų pirkėju.

„Reikės pasitarti Vyriausybėje, kaip elgtis tokiu atveju“, — per Vyriausybės valandą Seime sakė A. Brazauskas.

Tačiau jis leido suprasti, kad Seimo dalyvavimas derybų procese nebūtų naudingas, ir pažadėjo, kad Vyriausybei derybose su Mažeikių įmonės akcijų pirkėju priartėjus prie priimtino ir naudingo Lietuvai rezultato, Seimas apie tai pirmasis bus informuotas.

Sportas

* Keturiolikos vyrų golbolo (aklųjų riedulio) rinktinė čempionate Belgijoje šeštąją pergalę iš eilės iškovojo Lietuvos komanda. Jau anksčiau užsitikrinę pirmąją vietą grupėje lietuviai antrosiose rungtynėse 6:1 (4:0) nugalėjo Ukrainos komandą. 3 įvarčius į ukrainiečių vartus įrideno Genrikas Pavliukianecas, 2 — Arvydas Juchna ir 1 — Saulius Leonavičius. Turnyro ketvirtfinalyje 2001 metų Senojo žemyno vicečempionė Lietuvos rinktinė susitiks su ketvirtąją vietą I grupėje užėmusia Slovėnijos ekipa.

* Sužaistos pirmosios 2005-2006 metų sezono Lietuvos vyrų rankinio lygos turnyro rungtynės. Šalies čempionas Kauno „Granitas-Karys“ namuose 27:28 pralaimėjo Vilniaus „HC Vilnius“ komandai. 7 įvarčius aikštelės šei-

mininkams pelnė Valdas Novickis, 6 — Mindaugas Tarcijonas.

* Antrą pergalę penktose NBA ikisezoninėse rungtynėse iškovojo Chicago „Bulls“ komanda su Dariumi Songaila, svečiuose 98:82 įveikusi Boston „Celtics“ krepšininkus. Lietuvis svečiams pelnė 11 taškų, po krepšiais atkovojo 3 kamuolius, atliko 2 rezultatyvius perdavimus, dukart suklydo bei už 6 pražangas paliko aikštelę.

* Trečią pergalę penktose ikisezoninėse NBA rungtynėse iškovojo Žydrūno Ilgausko ir Martyno Andriuškevičiaus Cleveland „Cavaliers“ komanda. „Cavaliers“ 88:84 nugalėjo pirmą nesėkmę per keturias rungtynes patyrusią Memphis „Grizzlies“ komandą. Starto penktose rungtynėse pradėjęs Ž. Ilgauskas pelnė 8 taškus.

Atidaryta švietėjo A. Liaugmino auditorija

Iš JAV atvykęs garsaus pedagogo sūnus aeronautikos daktaras Rimantas Liaugminas (d).
Olgos Posaškovos (ELTA) nuotr.

Vilnius, spalio 20 d. (ELTA) — Vilniaus pedagoginiame universitete iškilmingai atidaryta vieno iš šešiolikos universiteto rektorių — vokiečių okupacijos metais aukštajai mokyklai vadovavusio garsaus pedagogo, edukologo, profesoriaus Albino Liaugmino auditorija.

„Profesorius A. Liaugminas prano savo laiką. Tuo metu, kai tvėrėsi Lietuvos švietimo sistema, mokykla perėjo iš vienos sistemos į kitą, jis buvo aukščiausio lygio pedagogikos žinovas, puikiai jaučiantis Europos ir Lietuvos joje kontekstą“, — iškilmėse sakė Vilniaus pedagoginio universiteto rektorius Algirdas Gaižutis.

Pasak dabartinio universiteto vadovo, A. Liaugminas senąją mokyklą vadino žinių mokykla, o naująją — sugebėjimų. Profesorius teigė, jog naujosios uždavinys — ugdyti žmogų visapusiškai, atsižvelgiant į jo jausmus, norus, valią, o svarbiausia — veiklumą.

„Sovietų okupuotoje Lietuvoje A. Liaugminas negalėjo tęsti pedagoginės karjeros. Tačiau gyvendamas

JAV, kitose šalyse visad buvo išminingo edukologinių dalykų derinimo variklis“, — pabrėžė A. Gaižutis.

Skulptoriaus Vaclovo Krutinio sukurta A. Liaugmino bareljefą atidengė iš JAV atvykę jo sūnūs — aeronautikos daktaras Rimantas Liaugminas, medikas Dalius Liaugminas ir teologiją studijuojantis anūkas Andrius.

Amerikoje ir Lietuvoje gyvenančių Liaugminų vardu dėkodamas už tėvelio atminimo įamžinimą, R. Liaugminas pasidžiaugė, kad Nepriklausomybės metais tėtis dar spėjo aplankyti savo gimtinę, universitetą, iš Lietuvos į Ameriką „grįžo atsigavęs, pilnas išpūdžių ir atsiminimų“.

„Jis turėjo gabumą įvairiose srityse, bet visą gyvenimą pirmiausia buvo pedagogas. Net man išvažiavus iš namų studijuoti į universitetą, mano rašytus laiškus siųsdavo atgal, ištaisęs visas klaidas — jų buvo, nes neturėjau progos lankyti lietuviškos mokyklos — ir dar pridėdavo pamokymų apie gramatiką bei sintaksę“, — prisiminė garsaus švietėjo sūnus.

Parlamentarų potraukis pinigams peržengė visas ribas

Vilnius, spalio 20 d. (ELTA) — Ar žinote, kiek per mėnesį Seimo nariai išleidžia popieriui, rašikliams, vokams bei kitoms kanceliarinėms priemonėms? Ogi kiekvienas apie 850 litų. Kitaip tariant, vieną vidutinį darbo užmokestį.

Vadinasi, per mėnesį seimūnas gali nusipirkti 77 pakuotes popieriaus, apie 800 rašiklių arba kelis tūkstančius pieštukų. Dar apie 800 litų jie gauna degalams bei automobilio priežiūrai.

Negana to, šiuo metu Seimo biudžeto ir finansų komitete svarstoma, ar nereiktų dar keliais šimtais šių išlaidų padidinti. Argumentas — neva šių pinigų Seimo narių išlaidoms niekaip nepakanka.

„Ekstra žinių“ kalbinti politikai šį kartą sutartinai buvo nekalbūs.

Vieni jų dievagojosi apie naują projektą nieko nežiną, kiti gynėsi, kad jiems tai visai neaktualu.

„Žinot, pinigai yra jautri tema. Todėl nelabai etiška kalbėti“, — aiškino liberaldemokratas Valentinas Mazuronis. Seimo narys socialdemokratas Algimantas Salamakinas tikino, jog parlamentarams dažnai pritrūksta pinigų degalams. „Kai kalbamės su kolegomis, aiškėja, kad degalus jie kartais pilasi už savo pi-

nigus, nes tos sumos, kurią skiria, per mažai“, — guodėsi A. Salamakinas. Negana to, A. Salamakinas aiškino, kad Lietuvos politikai savo išlaidoms negauna net dešimtadalio to, kiek skiriama Europos Parlamento nariams — vadinasi, šiuos pinigus reikia didinti!

Tuo tarpu teisininkas Kęstutis Čilinskas sako, jog visai rimtai reiktų svarstyti kitą dalyką — lėšų apskaitą. Anot teisininko, žmogus yra tokia būtybė — kiek jam duosi, tiek jis ir išleis, tačiau panašu, kad kanceliarijos reikmėms skiriama suma yra gerokai per didelė.

Ypač dėl tokio seimūnų gobšumo yra priblokšti streikais dėl mažų atlyginimų grąsinę medikai bei mokytojai.

„Mes dabar rengiame apklausą, kiek pinigų iš savo atlyginimo darbo reikmėms priversti išleisti mokytojai. Pasirodo, pedagogas iš ne tūkstančio nesiekiančios savo algos apie 200 litų išleidžia įvairioms ugdymo priemonėms, kopijavimui, skambiniui mokinių tėvams. Ir jiems šių pinigų niekas negrąžina“, — piktnosi Lietuvos mokytojų profesinės sąjungos pirmininkė Dalia Gricienė.

Šios apklausos rezultatus D. Gricienė pateiks ir Seimo nariams.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

MINSKAS

Baltarusijos milicija ėmė tirti opozicinio laikraščio žurnalisto mirties aplinkybes, tuo tarpu mirusiojo brolis teigia, kad žurnalistas buvo nužudytas. 66 metų Vasilij Grodnikov lavoną namuose Zaslavlį mieste, esančiame netoli šalies sostinės Minsko, antradienį aptiko velionio brolis Nikolaj Grodnikov. V. Grodnikov garsėjo autoritarinį prezidento Aleksandr Lukašenka režimą kritikuojančiais straipsniais, kuriuos spausdino opozicijos laikraštis „Narodnaja volia“. „Jie jį nužudė, — teigė N. Grodnikov. — Ant sienų, durų, lango buvo daugybė kraujo. Name viskas buvo suversta. Jie jį nužudė, nes jis buvo opozicijoje“. Baltarusijos žurnalistų sąjungos vadovė Žana Litvina sakė komentuojanti kolegos žūtį tik sulaukusi oficialios milicijos pozicijos šiuo klausimu.

VARŠUVA

Lenkijos policijai ketvirtadienį pradėjus tikrinti telefonu gautus įspėjimus, neva visoje Varšuvoje padėta 12 bombų, rytinio piko metu buvo paralyžuotos kelios šalies sotinės dalys. Iš viso policija gavo 12 perspėjimų, tačiau rado tik 11 paketų. Jie visi buvo vienodi ir sunumeruoti. Varšuvos policija pradėjo tirti aptiktus paketus. Iki šiol jie rodo, kad pranešimai apie padėtas bombas tebuvo pokštas — nė viename iš šių paketų sprogmenų nebuvo. Po įspėjimų apie padėtas bombas policija uždarė eismą keliose svarbiose Varšuvos vietose, įskaitant vieną tiltą per Vyslos upę ir Charles de Gaulle bei Jungtinių Tautų žiedus, esančius pagrindinėje miesto gatvėje.

* * *

Konservatorius Kazimierz Marcinkiewicz, kuriam pavesta sudaryti naują Lenkijos Vyriausybę, pareiškė, jog jos prioritetas bus gerinti santykius su Rusija, bet kabinetas sieks, kad būtų atšauktas sprendimas nutiesti dujotiekį Baltijos jūros dugnu.

Būsima premjeras pareiškė, kad Varšuva neigiamai vertina dujotiekio projektą dėl grėsmės, kurią jis, jo nuomone, kelia Lenkijos saugumui. „Mes nesuprantame šių investicijų, ypač atsižvelgiant į tai, kad dujotiekį galima nutiesti per Lenkiją“, — sakė K. Marcinkiewicz. — Negana to, mes ketiname Europos Sąjungoje aktyviau siekti, kad ji daugiau dėmesio skirtų Europos valstybių energetiniam saugumui“. Pasak jo, vis dar yra galimybių Vokietijos ir Rusijos sandorį atšaukti.

ATĖNAI

Netoli šiaurinio Graikijos Salonikų miesto ketvirtadienį nuo bėgių nuvirto ir užsiliepsnojo tarp miestų traukinys, važiuojęs į Atėnus, pranešė regioninės gaisrininkų brigados pareigūnas, pažymėjęs, kad per šį įvykį nukentėjo keli keleiviai iš 140 juo važiuojusių žmonių. Jis negalėjo pasakyti, ar per šią avariją niekas nežuvo, ir nežinojo, ar vagonuose neliko įstrigusių keleivių. Tikslios informacijos apie sužeistuosius štai pat kol kas nėra.

RUSIJA

MASKVA

Nuteistas Rusijos naftos magnatas Michail Chodorkovskij atvežtas į kalėjimą atokiam Sibiro regione netoli Kinijos sienos, kur atliks už sukčiavimą ir vengimą mokėti mokesčius paskirtą aštuonerių metų kalėjimo bausmę. Sibiro kalėjimų administracijos vadovas Aleksandr Pleškov sakė, kad M. Chodorkovskij atvežtas į bendrojo režimo koloniją JAG 14/10 Krasnokamensk mieste Čita regione, maždaug 5,000 km į rytus nuo Maskvos. Pasak A. Pleškovo, M. Chodorkovskij iki dviejų savaičių bus laikomas karantino sąlygomis, jo sveikatos būklę tikrins medikai. Vėliau nuteistasis bus įdarbintas. Šiame kalėjime nelaikomi ypač pavojingi nusikaltėliai — jame bausmę atlieka daugiausia už vagystes ir sukčiavimą nuteisti asmenys.

AZIJA

BIŠKEK

Ketvirtadienį vienoje kolonijų netoli Biškek kaliniai paėmė įkaitais Kirgizijos parlamento teisėsaugos ir konstitucingumo komiteto pirmininką Tynyčbek Akmatbajev ir kelis parlamento kanceliarijos darbuotojus. Pasak spaudos centro darbuotojos, kilus susišaudymui, du deputato apsaugos darbuotojai buvo sužeisti. Pareigūno kanceliarijos atstovai teigė, kad per susišaudymą, kilusį, kai apsaugininkai mėgino išlaisvinti parlamentarą, žuvo keturi žmonės. Kas jie, šaltiniai nepatiksino. Deputatas ir jį lydintys asmenys buvo paimiti įkaitais, kai lankėsi 31-ojoje kolonijoje Moldavanovka gyvenvietėje už 25 km į šiaurės vakarus nuo sostinės.

BAKU

Azerbaidžano teisėsaugos institucijos dėl įtarimų rengus valstybės perversmą suėmė buvusį šalies ekonomikos plėtros ministrą Farchad Alijev ir jo brolį, naftos bendrovės savininką. F. Alijev, nepateikęs jam jokių paaiškinimų, trečiadienį buvo atleistas iš Ekonomikos plėtros ministerijos vadovo posto. Jo brolis Rafik vadovauja „Azpetro“ — didžiausiai šalies privačiai naftos bendrovei, kuriai taip pat priklauso naftos perdirbimo gamykla Moldovoje. „Azpetrol“ biure Baku ir visuose F. Alijev namuose padarytos kratos.

ARTIMIEJI RYTAI

DUBAI

Irako saugumo pajėgos suėmė nuverstą prezidento Saddam Hussein sūnėną, kuris įtariamas smurto veiksmų finansavimu, sakė patarėjas nacionalinio saugumo klausimais Muwaffaq al Rubaie. Yasser Sabawi buvo suimtas trečiadienį, kai „skirstė pinigus žmonėms, kad paskatintų juos per demonstracijas Auja kaime lyje imtis smurto ir įvykdyti nusikaltimus“, — sakė M. al Rubaie.

JAV kariai Afganistane degino talibų lavonus

Sydney, spalio 20 d. (AFP/BNS) — JAV kariai sudegino dviejų įtariamų talibų, žuvusių Pietų Afganistane, lavonus, o tada šio ižeidžiamo poelgio įrašą demonstravo prieš kovotojams, pranešė Australijos televizija.

Kariai teigė žuvusių talibų kūnus, atvirame ore išgulėjusius daugiau kaip vieną parą, deginę dėl sveikatos sumetimų, nurodė televizijos SBS laida „Dateline“.

JAV kariuomenės psichologinių operacijų skyrius lavonų deginimo, prieštaraujančio Ženevos konvencijai, įrašą vėliau panaudojo vietos gyventojams ižeidinėti, kad paskatintų juos bendradarbiauti su koalicijos pajėgomis, teigė televizija.

Įtariamai talibai žuvo per JAV patrulio surengtą pasala, kurios metu gyvybės neteko ir vienas amerikiečių bei vienas afganų armijos karys. Šis susirėmimas įvyko prieš praėjusio mėnesio parlamento rinkimus.

JAV kariai pasinaudojo lavonų deginimu — musulmonais, kurie savo mirusiuosius stengiasi palaidoti per 24 valandas, ižeidžiančia praktika — kad pasityčiotų iš kaimiečių, kurie gali slepti sukilėlius.

Televizija parodė vaizdo įrašą, kuriame buvo matyti degantys lavonai ir jų fone stovintys JAV kariai, bei pademonstravo užgaulias žinutes, kurias kareiviai nusiuntė vietos gyventojams.

„Dėmesio, talibai, jūs esate bailūs šunys“, — rašoma žinutėje.

Kitoje žinutėje sakoma: „Jūs leidote savo kovotojams būti paguldytiems veidu į vakarus ir sudegintiems. Jūs esate pernelyg bailūs, kad pasiimtume jų lavonus. Jūs puolate ir bėgate kaip moterys. Vadiname save talibais, tačiau esate musulmonų religijos dėmė ir darote gėdą savo šeimai.“

Ženevos konvencija reikalauja, kad kariai pagarbiai elgtųsi su karių konfliktų aukų kūnais ir, „jei įmanoma, pagal tos religijos, kurią išpažino žuvusysis, ritualus“.

Dėl uragano „Wilma“ pasitraukė dešimtys tūkstančių žmonių

Cancun, spalio 20 d. (AFP/BNS) — Uraganas „Wilma“ ketvirtadienį slinko Meksikos ir JAV pakrančių link, o jam virtus galinčiausiu Atlanto uraganu per visą stebėjimų istoriją iš pakrančių rajonų turėjo trauktis dešimtys tūkstančių žmonių.

JAV nacionalinis uraganų stebėjimo centras pranešė, kad šis itin pavojingas gaivalas kiek susilpnėjo ir virto ketvirtosios — priešpaskutinės — kategorijos uraganu, kurio vėjų greitis siekia 250 km per valandą. Jis slenka Meksikos Yucatan pusiasalio, kur atvyksta daug turistų iš Šiaurės Amerikos ir Europos, link.

Tačiau centras perspėjo, kad „Wilma“ gali vėl sustiprėti iki 5-osios kategorijos uragano, kurio vėjų greitis gali siekti 280 km per valandą. Toks rekordinis greitis buvo užregistruotas trečiadienį.

„Ši audra labai galinga ir labai

grėsminga“, — sakė Meksikos prezidentas Vicente Fox, kuris pridūrė, kad valdžia yra jai pasirengusi.

Kuboje pradėta evakuoti 235,000 žmonių, o iš Cancun Meksikoje ir Florida Keys salų, esančių į pietus nuo Floridos, nurodyta išvykti dešimtims tūkstančių turistų.

Meksikos valdžia nurodė iš dviejų salų prie Cancun ir iš Punta Aleno evakuoti daugiau kaip 33,000 turistų, o dar 70,000 žmonių pačiame Cancun patarta išvykti.

Dėl uragano taip pat teko atšaukti MTV Lotynų Amerikos video muzikos apdovanojimų įteikimo ceremoniją, kuri trečiadienio vakarą turėjo įvykti Cancun.

Yucatan pusiasalį uraganas gali užklupti per 24 valandas, nurodė JAV nacionalinis uraganų stebėjimo centras, kuris perspėjo, kad „reikėtų skubiai užbaigti pasirėmimą gyvybės ir turtui apsaugoti“.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Trucking

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Nauja Lietuvių žurnalistų sąjungos valdyba

Lietuvių žurnalistų sąjungos valdyba, vadovaujama Kęstučio Miklo, susidedanti iš asmenų, jau gerokai peržengusių deimantinį amžių, ir veikianti nuo 1997 m. birželio 15 d., ilgokai ieškojo galimybių perleisti sąjungos vadovavimą jaunesniems, įtraukiant ir neseniai atvykusius spaudos darbuotojus.

Tos valdybos daugiau kaip aštuonerių metų laikotarpiu sąjungos narių gretos nepaprastai išretėjo — per pusšimtį yra iškeliavusių Amžinybėn ir nemažai skaičius ligos pakirstų. Mirtis neaplenkė ir buvusios valdybos nepaprastai pareigūnų narių.

Naujasis LŽS pirmininkas
Edvardas Šulaitis.

Prieš penkerius metus teko atsisveikinti su valdybos sekretore ir sąjungos žiniarašio „Mūsų pasaulyje“ bei „Lietuvio žurnalisto“ redaktore, patyrusia žurnalistė Salomėja Narkeliūnaite, buvusią „Vienybės“ redaktore, „Argentinos lietuvių balso“ akredituota korespondente Jungtinėse Tautose, suredagavusia gausybę leidinių ir bendradarbiavusia ne tik visoje išeivijos peridiodikoje, bet ir išeivijos lenkų spaudoje, aštriai gindama Lietuvos ir lietuvių reikalus Vilniaus klausimu.

Pernai valdybą apleido ir talen-

tingasis Paulius Jurkus, prižiūrėjęs sąjungos išdą. Paulius buvo visiems gerai žinomas, kaip ilgas metus buvęs „Darbininko“ redaktorius, ypač vietos žinioms, taip pat ir kaip bendradarbis visoje išeivijos spaudoje šiame krašte. Jis buvo ir darbštus rašytojas, išleidęs eilę novelių, poezijos, istorinėm temom kūrinų ir net vadovėlių. Jis taip pat mėgo tapyti — akvareles ir aliejiniais dažais, sukūrė gausybę peizažų. Taip pat iliustravo gausybę veikalų ir sukurdavo viršelius knygoms. Jis buvo ir mokytojas, kurį laiką jis net dėstė Brooklyn šeštadieninėje lit. mokykloje.

Šiandien beveik visi, kadaise buvę veiklūs, LŽS skyriai jau nebeveikia. Sušaukti visuotinių narių suvažiavimų ir jame išrinkti valdybą prieš 8 metus nebuvo įmanoma. Juo labiau šiandien, kai narių skaičius yra tiek sumažėjęs. Tada valdyba buvo išrinkta korespondenciniu keliu. Tad ir šį kartą buvo apsispręsta naująją valdybą išrinkti tuo pačiu būdu, surandant asmenį, norintį ir galintį vadovauti sąjungai, kuris pasirinktų sau priimtinius asmenis naująjai valdybai ir pasiūlytų nariams šį sąrašą patvirtinti, vadovaujant esamai valdybai.

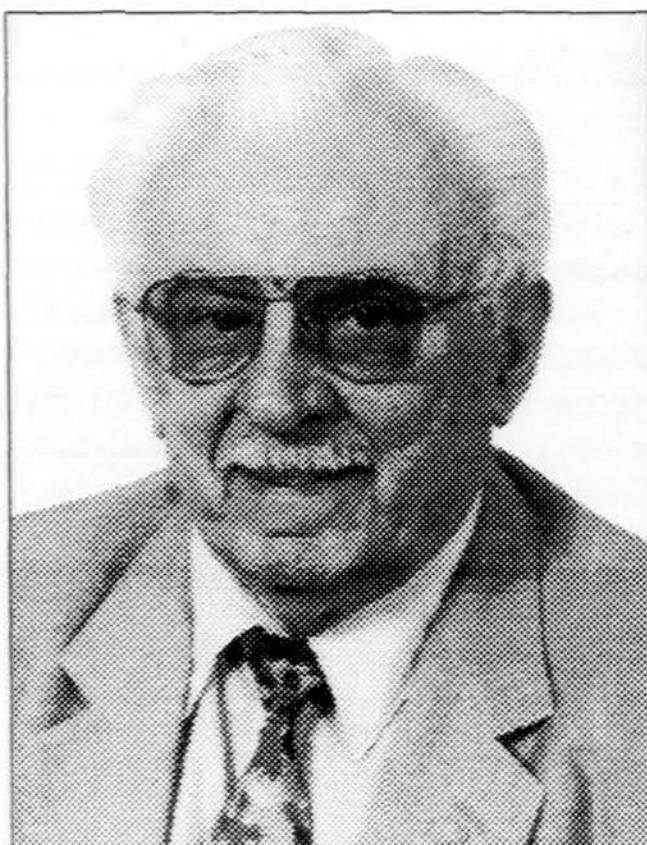
Tik visiems gerai žinomo, nepaprastai produktyvaus ir nusipelnusio, pernai laimėjusio JAV LB Kultūros tarybos žurnalistikos premiją ir Lietuvos ordinu apdovanoto Edvardo Šulaitio pastangų dėka šios sudėties valdyba buvo siūloma nariams patvirtinti.

Edvardas Šulaitis — pirmininkas;

Vaiva Ragauskaitė — sekretorė;
Bronius Juodelis — izdininkas;
Laurynas Misevičius — informacijai;

Kęstutis Šalaviečius — narių reikalais.

Reikia tik džiaugtis, kad nauja-

Buvęs Lietuvių žurnalistų sąjungos
valdybos pirmininkas Kęstutis Miklas.

jam pirmininkui didžiausiu pagalbiniu sutiko būti tikras veteranas žurnalistas Bronius Juodelis, įnešęs didžiulį įnašą į periodinę spaudą, 1981—1984 m. buvęs LŽS centro valdybos vicepirmininkas, veiklus JAV Lietuvių bendruomenėje — buvo net jos Krašto valdybos vicepirmininku, taip pat buvo LB Tarybos narys, Čikagos Švietimo tarybos koordinatorius, veiklus su skautais — buvęs net jų vyriausias skautininkas, ilgametis Draugo fondo direktorių pirmininkas, vadovaujantis to „Draugo“ dienraščio milijoniniam fondui. Už savo veiklą yra apdovanotas įvairiais žymenimis ir premijom.

Džiugu, kad buvo atkreiptas dė-

mesys į siūlymą, jog į valdybą būtų įtraukti, sąjungos tęstinumui išlaikyti, ir naujieji imigrantai. Jų yra net trys: sekretorės pareigom Vaiva Ragauskaitė — „Amerikos lietuvių“ redaktorė, Laurynas Misevičius — „Amerikos lietuvių“ skyriaus „Rytų parkantėje“ redaktorius ir dabartinis JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas sporto reikalams, taip pat valdybon įeina ir Kęstutis Šalaviečius — apžvalgininkas bendradarbis išeivijos spaudoje.

Balsavimas patvirtinti pasiūlytą valdybą sudėtį buvo prarastas ir užbaigtas rugsėjo 15 d. Buvo pasiūstyti balsavimo lapeliai 102 registruotiems nariams, įskaitant gyvenantiems Lietuvoje ir kituose užjūrio kraštuose. Po savaitės, patikrinus gautą paštą, rasti 58 vokai, jų tarpe ir du sugrįžę, neradę adresatų. Atidarius vokus ir patikrinus balsavimo lapelius rasta, kad už pasiūlytą visą sąrašą balsavo 44 nariai, o likusieji 12 pasisakė prieš, t. y. 7 balsavo prieš visą sąrašą, ir 5 pasisakė tik prieš kai kuriuos, sąraše esančius asmenis.

Remiantis gautais balsavimo rezultatais, naujoji valdyba jau yra išrinkta daugumos balsais ir netrukus perims visas pareigas.

Reikia tikėtis, kad ši valdyba bus veikli, nes jos sudėtis yra tokia, kuri užtikrins Lietuvių žurnalistų sąjungos tęstinumą ilgai, ilgai gyvuoti.

Kęstutis Miklas

SKELBIMAI

PARDUODA

Parduodamas gražus, naujai suremontuotas, 1 mieg., 4 kamb. butas Ford City rajone.
Arti prekybos centrai, geras susisiekimas, prieinama kaina.
Tel. 773-392-9301

PARDUODAME BULVIŲ TARKAVIMO MAŠINAS.
Siunčiame į kitas valstijas.
Informacija telefonu
847-845-3972

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

SIŪLO DARBĄ

KLESTINČIAI GRINDŲ IMONEI
vakarų priemiesčiuose reikalingi patyrę grindų plytelių klojėjai su ne mažesne kaip 10 metų darbo patirtimi su keramika, porcelianu ir akmeniu.
Geras atlyginimas, pilnas draudimas.
Susikalbėti angliškai.
Tel. 630-327-8599 Sam

KLESTINČIAI GRINDŲ IMONEI
vakarų priemiesčiuose pilnam darbo laikui reikalingi darbštūs plytelių klojėjų mokiniai/padėjėjai, patyrusiems lietuviškai kalbantiems meistrams.
Gera proga tiems, kurie ateityje žada tapti plytelių klojėjais. Geras atlyginimas, pilnas draudimas. Patirtis reikalinga, bet nebūtina.
Susikalbėti angliškai.
Tel. 630-327-8599 Sam

CLEANING PLANES ON O'HARE.
FOR WOMEN AND MEN
ALL SHIFTS, OVERTIME,
\$8 ON START.
CALL HALINA (630) 286-7398

SKELBIMAI

NEKILNOJAMASIS TURAS

Century 21
Pro-Team

Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618
E-mail:
d.i.mayer@worldnet.att.net

DANA ŠČERBAITĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į DANUTĘ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybių įkainavimas veltui.

GREIT PARDUODA

First Landmark Realty

Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

RIMAS STANKUS

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

IŠNUOMOJA

Išnuomojama puiki studija Gulfport Petersburg, FL. Vieta rami, labai privati, gerai prižiūrima, šalia yra Meksikos įlanka, pliažas ir pramogų centras. \$450/mėn plus paslaugos.
Tel. 773-392-9301

CICERO IŠNUOMOJAMAS
naujai suremontuotas, apšildomas 3 mieg. butas. 1 miegamasis su baldais. Geras susisiekimas.
Kaina \$650.
Tel. 708-652-7722; 708-863-9849

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai.
1 mieg. — \$670-\$710;
2 mieg. — \$770-\$810.
1 mėnuo nemokamai.
Tel. 630-910-0644, Jana.

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkų Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

KERZINIO BATO KULTŪRA

**JONAS KAZIMIERAS
BURDULIS**

Daugelis iš mūsų prisimena, jog dar nesenais laikais buvo toks vienas iš sovietų valdžios atributų – kerzinis batas. Tačiau tarp mūsų yra jau nemažai gražaus jaunimo, kuriam tas žodis negirdėtas ir jokių jausmų nežadina. Tad priminsime mūsų skaitytojams, jog taip buvo vadinami auliniai batai, žmonėse žinomi čebatų vardu, kurių aulai buvo ne iš odos, o iš brezento. Tokiais batais buvo apauta visa Raudonoji armija, ant durtuvų nešusi tautos taiką ir laimę.

Sovietmečiu kerzinis batas buvo laikomas bukaprotiško, siauro akiračio, grubios jėgos ir sauvėlės simboliu. Kerziniiais batais buvo apauta visa sovietų kariuomenė, kuri kaip tik tokia grubia jėga ir buvo. Visa sovietinė būtis, taip pat ir kultūra, buvo, taip sakant, nuspalvinta kerzinio bato spalva. Šiandien jau retai beišgirsi dar tokį neseną ir dažną priežodį: „Kvailas kaip čebato aulais“.

Senieji dar prisimena, o jaunieji jau tik iš istorijos žino, kad pavergtos tautos ant durtuvų atneštos laimės kratėsi kaip įmąnydamos. Jauni vyrai ėjo į miškus ir kovojo didvyriškai, beviltiškai pasipriešino kovą su milijonine okupanto kariuomene bei savais išdavikais. Lietuvių tauta per partizaninio karo žygius, kančias ir išdavystes neteko gražiausio savo žiedo – trisdešimties tūkstančių jaunų gyvybių, prarastų ginkluotoje miško ir pogrindžio kovoje. Tačiau okupantui to buvo maža. Iš viso buvo nukankinta, nužudyta, ištremta Sibiran, buvo priversti pasitraukti iš savo tėvynės trečdalis tautos – apie milijonas žmonių.

Lietuvos partizanai, nors ir būdami tūkstančius kartų silpnesni savo ginkluote ir materialiais ištekliais už savo sovietinį priešą, dvasia

buvo už jį žymiai pranašesni. Jie ištisą dešimtį metų priešinosi tautos rusifikacijai ir sovietizacijai, kovėsi, žuvo ir sudėjo didžiausią auką – savo jaunas gyvybes – ant tautos laisvės aukuro.

Nuo tų kovų jau praėjo penkiasdešimt metų. Tas kovų periodas į istoriją įėjo pavadinimu „Karas po karo“. Išliko daug tų kovų dalyvių prisiminimų, kruvinojo KGB archyvuose išliko daug dokumentų, liudijančių apie kovotojų didvyriškumą, apie provokatorių ir palūžusių kovos draugų išdavystes. Lietuvos gyventojų rezistencijos ir genocido tyrimo centras šiuo pavadinimu yra sudaręs parodą, ji buvo eksponuota Londone, Vašingtone, ruošėsi ją išsiųsti ir į Švediją, į Geteborgo mieste vykstančią tarptautinę knygų mugę ir eksponuoti ją Lietuvos stende.

Tačiau iki mugės likus porai savaitių, paaiškėjo, jog paroda į Geteborgą nevažiuos.

Knygas į Geteborgo knygų mugę atrinko Lietuvos institute sudaryta ir Lietuvos kultūros ministrės Romos Zakaitienės dar 2003 m. spalio mėnesį paskirta kultūros veikėjų komisija. Lietuvos institutas yra Lietuvos Kultūros ministerijos, Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerijos ir Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos bendrai įsteigta viešoji įstaiga, kurios paskirtis ir tikslas yra garsinti Lietuvos vardą pasaulyje, plėsti kultūrinius ryšius su kitomis šalimis.

Komisiją sudaro 16 narių, tarp kurių yra Vytautas Ališauskas, filosofas, leidyklos „Aidai“ direktorius, poetai Antanas Gailius ir Kornelijus Platelis, Lietuvos leidėjų asociacijos prezidentas Arvydas Andrijauskas, kiti kultūros veikėjai. Komisijai vadovauja Lietuvos kultūros ministerijos sekretorius Rolandas Kvietkauskas.

Komisija iki 2004 m. rugsėjo 1 d. buvo įpareigota parengti Lietuvos

Stuburo ir skausmo ligos

**JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD**

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

**ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIA**
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

**DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA**

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

**SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500**

pristatymo mugėje samatą, o iki 2005 m. rugsėjo 1 d. – paruošti Lietuvos renginių programą.

Pagal paruoštą samatą, pagrindinis Lietuvos dalyvavimo mugėje tikslas: pristatyti naujausias ir aktualiausias lietuvių literatūros bei kultūros tendencijas, atskleidžiant unikalią istorinę, kultūrinę, politinę ir socialinę patirtį, o pagrindinės (horizontalios) pristatymo temos yra šiuolaikinė lietuvių literatūra ir kultūra, aktuali istorija, kūrybingoji Lietuva.

Mugės metu Lietuvos stende turėjo būti surengti trys seminarai pasipriešinimo tema:

„Pasipriešinimas, prisitaikymas, kolaboravimas – sovietmečio patirtys šiandienos vertinimuose“, dalyviai: Liūtas Mockūnas, Kęstutis K. Girnius, Staffan Skott.
„Kova tamsoje: ginkluotas pasipriešinimas Sovietų Sąjungos Lietuvoje 1944–1953“, dalyviai: Kęstutis K. Girnius, Nijolė Bražėnaitė-Paronetto, Kjell-Albin Abrahamsson.

„Lietuviškasis feminizmas – moterų vaidmuo rezistencijoje“, dalyviai: Nijolė Sadūnaitė, Nijolė Bražėnaitė-Paronetto, Kęstutis K. Girnius.

Tačiau komisija nusprendė, jog knygų paroda „Karas po karo“, pasakojanti apie lietuvių tautos patirtas kančias ir pradimus, apie tardymus ir kankinimus, apie žuvusių partizanų kūnų išniekinimą turgaus aukštėse nelabai pritinka prie kitų temų, kurios yra, tarkim, ne tokios drastiškos ir labiau atitinka Geteborgo parodos dvasią.

Lietuvos gyventojų rezistencijos ir genocido tyrimo centro direktorė Dalia Kuodytė buvo nusivylusi ir šokiruota nepalankiu sprendimu. Lietuvos spaudoje pasirodė gana griežtų nuomonių dėl komisijos sprendimo.

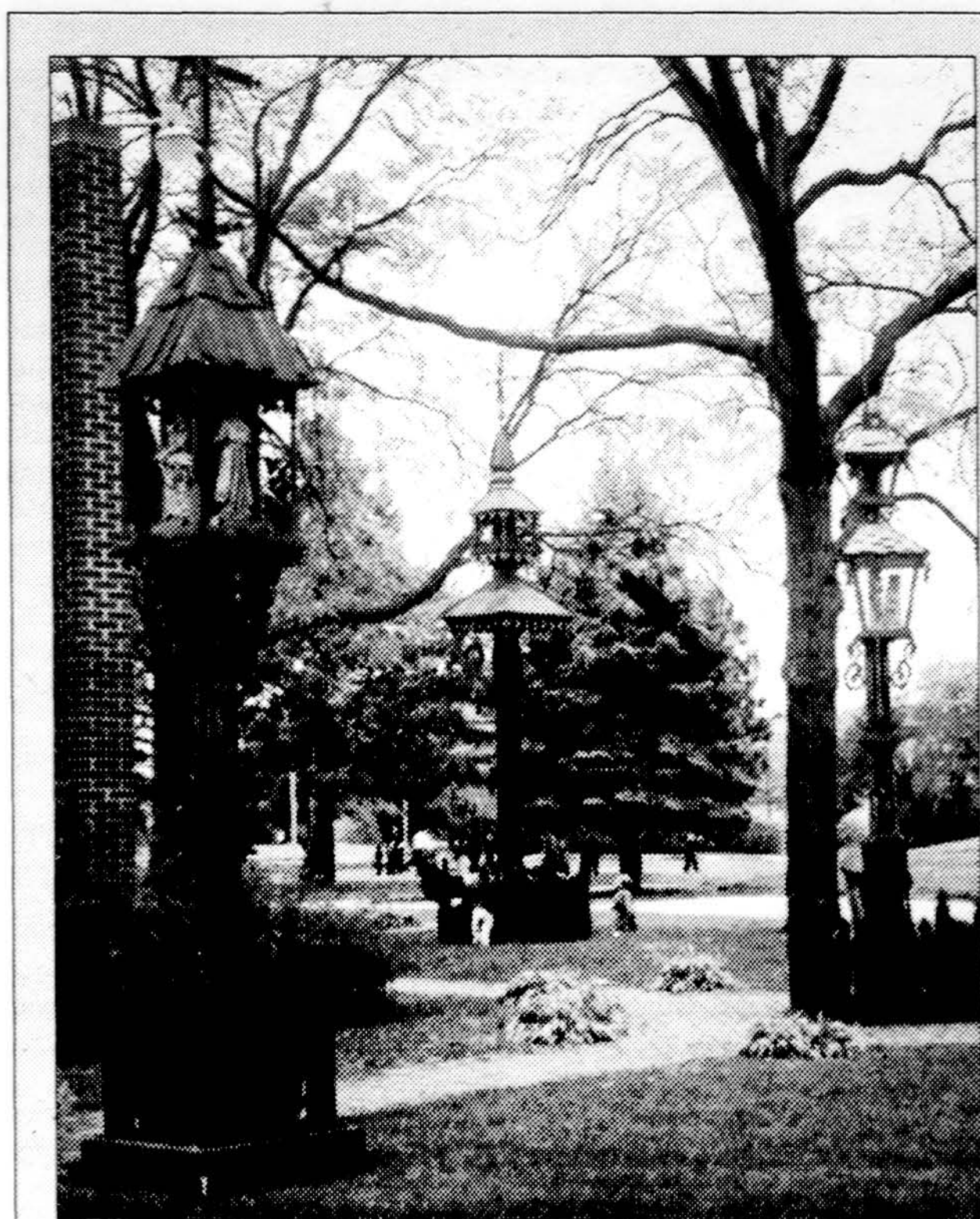
Komisijos pirmininkas R. Kvietkauskas mums papasakojo, jog Lietuva Geteborgo mugėje dalyvauja svečio teisėmis – buvo pakviesta joje dalyvauti, todėl privalo skaitytis su mugės šeimininkais. O paroda „Karas po karo“ yra sudaryta iš savarankiškų plakato tipo stendų. R. Kvietkausko nuomone, parodos „Karas po karo“ katalogas atrodė pakankamai įspūdingai ir gali ją gauti reprezentuoti. Katalogui išleisti ministerija skyrusi 6,000 litų.

Komisijos pirmininkas neslėpė, jog Lietuvos gyventojų rezistencijos ir genocido tyrimo centro reakcija dėl to, kad paroda nebuvo įtraukta į Lietuvos stendą, yra jam labai netikėta ir nemaloni.

R. Kvietkauskas apgailestavo, jog Lietuvos institutas dėl patirties stokos paraiškas pateikusias institucijas informavo tik apie teigiamus sprendimus. Todėl taip ir susiklostė, kad neigiami sprendimai buvo netikėti ir netgi šokiruojantys. Mūsų pokalbyje R. Kvietkauskas žadėjo dėti nuoširdžias pastangas, kad Juozo Lukšos (Daumanto) knygos „Partizanai“ švedų kalba leidejas organizuotų šios knygos ir parodos „Karas po karo“ savarankišką kelią po Švedijos didžiuosius miestus.

Komisijos narys Vytautas Ališauskas mums sakė, jog buvo nustebintas gausa pagiežingų atsiliepimų į neigiamą komisijos sprendimą. Jis papasakojo, jog Geteborgo knygų mugė labai skiriasi nuo Frankfurto knygų mugės – jeigu Frankfurto mugė yra didžiulis kultūros renginys, tai Geteborge knygomis prekiaujama, tai – daugiau komercinis renginys, savo apimtimi yra tik regioninio masto. V. Ališausko nuomone, paroda „Karas po karo“ yra pernelyg svarbus ir ryškus akcentas komercinio pobūdžio mugėi.

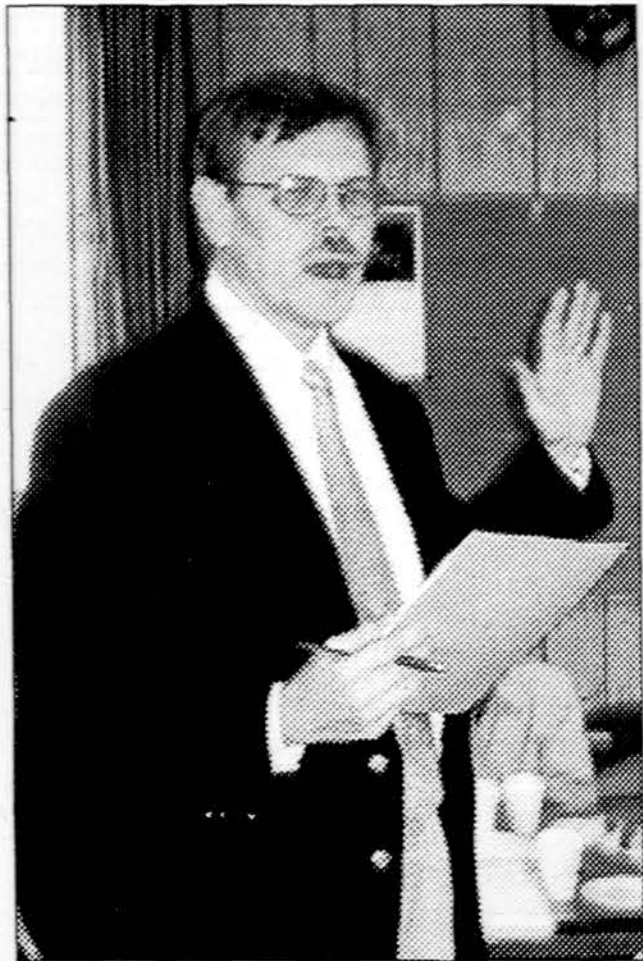
Ruošdamas straipsnį spaudai, buvau nusiteikęs ištempti į dienos šviesą abejingus valdininkus ir nepakankamai patriotiškų komisijos narius, tačiau, pasikalbėjęs ir su vienu, ir su kitais, įsitikinau, jog nesama nei patriotizmo stokos, nei abejingumo. Kalbant apie tokią visai tautai jautrią temą kaip tėvynės meilė, kova už tautos laisvę, tautos kančias ir jaunų gyvybių žūtis, derėtų elgtis atsargiau ir subtiliau. Niekas nebūtų pasipiktinęs, jeigu Lietuvos stendo rengėjai būtų dar kartą įdėmiau pažvelgę į dešimties metų partizanų kovas. Vis dėlto, pripažinkime, jog paroda „Karas po karo“ įeina į aktualios istorijos tematiką, ir mugės šeimininkams toli gražu nebūtų sudariusi ypatingo disonanso. Norėtusi tikėtis, jog nesusipratimas greitai užges, o bendradarbiavimas bus nuoširdesnis, ir mums niekada daugiau nebeteiks bėgštauti, jog Lietuvon sugrįš kerzinio bato gadyne.

Lietuviški koplytstulpiai-kryžiai, bet jie ne Lietuvos pakelėse, o prie lietuviškojo Pasaulio lietuvių centro, Lemont, IL. I. Tijūnėlienės nuotr.

CICERO LIETUVIŲ TELKINIO NAUJIENOS

Šio mėnesio pabaigoje sueis 56-eri metai nuo tos dienos, kada šias eilutes rašantis pasiekė JAV krantus, o sekancią popietę atsirado Cicero lietuvių telkinyje, kuris tada buvo gausus mūsų tautiečiais. Jų skaičius dar bent pora metų didėjo. Su juo plėtėsi ir lietuviška veikla. Deja, tas tęsėsi tik maždaug 3 dešimtmečius. Per pastutinius 10 metų lietuviškojo telkinio eiles šiek tiek papildė naujieji ateiviai iš tėvynės, tačiau, gaila, kad jų Cicero nėra daug.

ALTo pirmininkas Saulius Kuprys kviečia Cicero lietuvius į ALTo kongresą

Šiuo metu svarbiausieji lietuvių susibūrimai sukasi apie mūsų tautiečių pastatytą Šv. Antano parapijos bažnyčią. Bažnyčioje sekmadieniais laikomos lietuviškos Mišios, o po jų renkamas į mūsų tautiečiams skirtą kambarį kavutei ir pokalbiams. Kartais didesniems suėjimams duodama ir salė. Smagu, kad rudenį atėjus mūsų tautiečiai vėl gausiau pradeda lankyti lietuviškas pamaldas. Spalio 16 d. ryto šv. Mišiose, kurias laikė Lietuvon išvykusį kun. dr. Kęstutį Trimaką pavaduojantis kun. Jaučius Kelpšas, buvo atsilankę šimtas vienuolikų žmonių (visą spalio mėnesį arkivyskupijos nurodymu skaičiuojami atvykę žmonės).

Parapijos biuletenio lietuviškame puslapyje yra skelbiama, kad kun. J. Kelpšas galėtų aplankyti sergančius mūsų tautiečius, kurie gydomi namuose ar ligoninėje. Kreiptis tiesiai į kunigą, tel. 773-523-1402.

Praėjusios savaitės biuletenyje yra pranešama apie kartą per mėnesį nuo 5 val. v. klausomas išpažintis lietuvių kalba. Po to bus atnašaujamos šv. Mišios lietuvių kalba. Taip pat biuletenyje randame žinią, kad Cicero BALFo skyrius,

kaip ir kiekvieną spalio mėnesį vykdo aukų rinkimo vaju. „Aukodami šalpai, padėsime nelaimingiesiems varge“, — taip sakoma pranešime.

Sekmadieninis lietuvių susibuvimas

Praėjusį sekmadienį po lietuviškų pamaldų mūsų tautiečiai buvo gausiai susirinkę į kavinę — lietuviams skirtą patalpą Šv. Antano parapijos buvusios mokyklos pastate. Čia, kaip paprastai, programą pravedė Cicero lietuvių veteranas (atvykęs 1949 m.) dr. Petras Kisielius. Jis susirinkusiems pristatė viešnią iš Darien, IL, — Virginiją Šiškauskaitę, kuri, neseniai grįžo iš Lietuvos. Ji trumpai pristatė ten matytus gražius vaizdus. Kai jos paklausė apie liūdną gyvenimą kaime, Virginija pabrėžė, kad ši kartą norinti kalbėti apie šviesius reiškinius tėvynėje.

Kalbėtojų tarpe buvo ir visuomenės veikėja Marija Remienė, kuri papasakojo apie išvakarėse Jaunimo centre vykusį „Draugo“ dienraščio surengtą Los Angeles „Retro“ grupės pasirodymą. Ji pažymėjo, kad žiūrovai neužpildė salės, lankytojų galėjo būti daugiau.

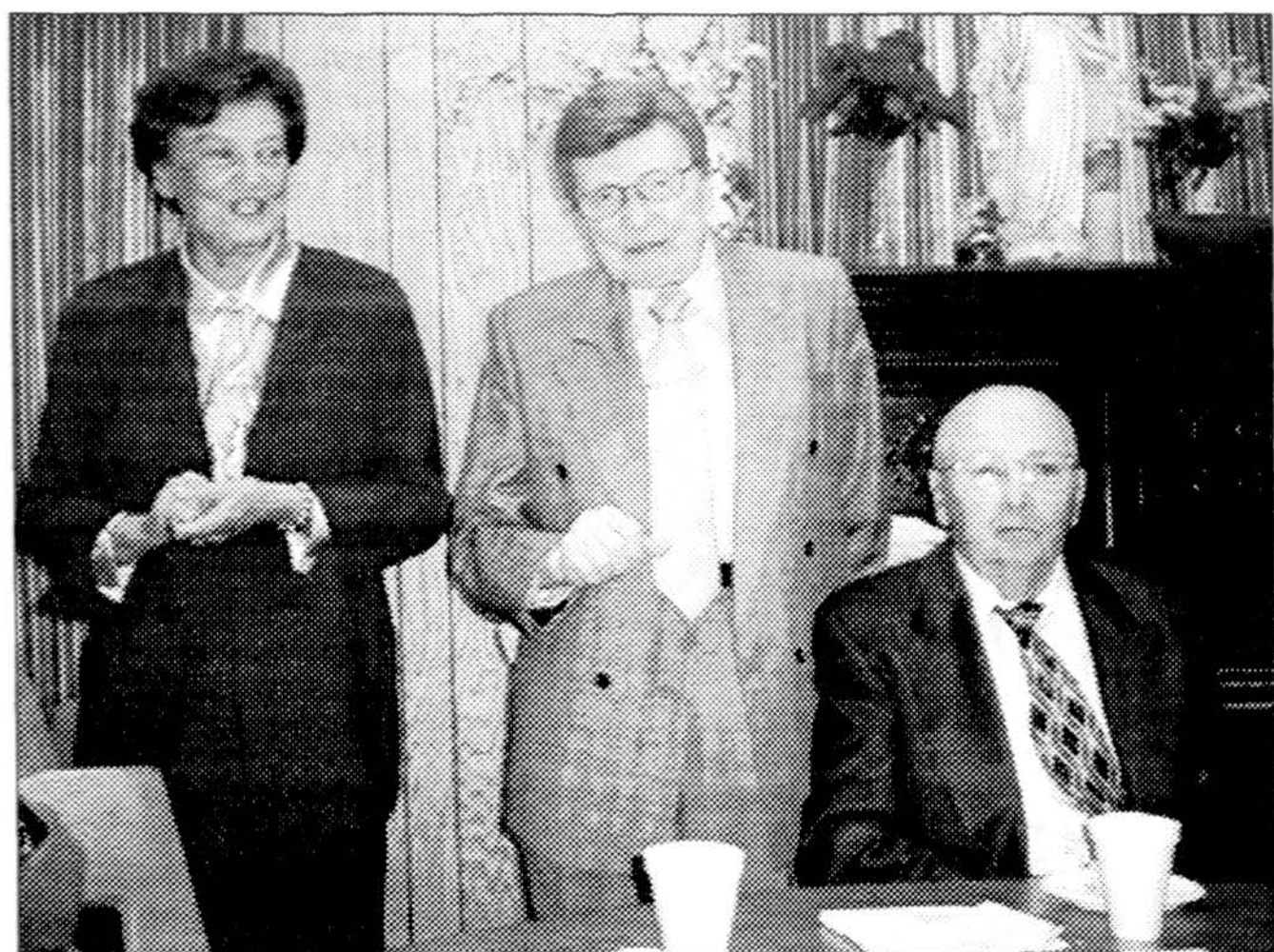
ALTo pirmininkas Saulius Kuprys visus pakvietė atvykti į Amerikos Lietuvių kongresą (spalio 21–23 dienomis) Čikagoje. Pranešė, kad Kongreso posėdžiai bus Šv. Kazimiero seserų vienuolyne, Marquette Park, o iškilminga vakarienė prasidės 7 val. vak., šeštadienį. Paminėjo, jog nuykimui į šią vakarienę užsakytas autobusas, kuris paims žmones ir iš Cicero.

Taip pat kilo diskusijos apie Karaliaučiaus kraštą. Kai kurie kalbėtojai prisiminė šios srities lietuvišką praeitį.

Diskusijose dalyvavo dabar gana daug laiko Lietuvoje praleidžiantis, anksčiau lietuvių spaudoje nemažai bendradarbiavęs žurnalistas Vytautas Zalatorius. Seniau gyvenęs Cicero lietuvių telkinyje, šiuo metu Vytautas yra įsikūręs kaimyniniame Berwyn.

Gerai, kad mūsų tautiečiai, anksčiau gyvenę Cicero, nepamiršta lietuviškų pamaldų Šv. Antano parapijos bažnyčioje. Čia norėtųsi pacituoti anksčiau minėto parapijos biuletenio lietuviams skirtą puslapį (jį sumaniai redaguoja Vida Kuprytė, kuriai galima paskambinti 708-442-1472). Ten skaitome: „Atsiminkime pakviesti savo vaikus, draugus ir giminaičius į lietuviškas Mišias. Parodykime, kad lietuviai neapleidžia savo parapijos“.

Edvardas Šulaitis

Marija Remienė, dr. Petras Kisielius ir Aleksas Šatas ciceriečių sekmadieniniame susibūrimo.

Vytautas Zalatorius, neseniai grįžęs iš Lietuvos pasakoja savo išpūdžius.

Fotomenininko A. Kezio išvyka į Lietuvą buvo sėkminga

Spalio mėnesio pradžioje į savo namus Stickney miestelyje sugrįžęs fotomenininkas Algimantas Kezys parsivežė daug gerų išpūdžių ir puikių spaudos atsiliepimų apie savo naujų knygų pristatymą ir parodą tėvynėje.

Šis Čikagoje gerai žinomas menininkas Lietuvon buvo nusivežęs 3 didžiules knygas — fotografijų albumus apie Čikagos miestą. Šio tripotiko pavadinimai: „Chicago“, „Chicago colorized“ ir „Chicago — whimsical“. Jose telpa Čikagos skirtingų laikotarpių fotografijos. Taip pat nuotraukos atspausdintos kitokia technika. Viena iš šių knygų išėjo praėjusį pavasarį, o kitos dvi — prieš pat čikagiečio kelionę į Lietuvą. Pastarąsias pirmieji pamatė Lietuvoje gyvenantieji A. Kezio meno gerbėjai.

Pagrindinis A. Kezio knygų pristatymas ši kartą buvo Martyno Mažvydo nacionalinėje bibliotekoje, kur visą rugsėjo mėnesį vyko čikagiečio darbų paroda apie Čikagą. Rugsėjo 26 d. buvo anksčiau minėtų knygų pristatymas, kurio metu kalbėjo fotografijos žinovai S. Valiulis, Z. Kazėnas, E. Jaškūnienė, bibliotekos „Lituanicos“ skyriaus vedėja S. Vėlavičienė ir kiti. A. Kezys savo naujausias knygas apie Čikagą (jos išleistos mažu — pirmoji — 50, o antroji ir trečioji — tik 25 egzempliorių tiražu. Kaina — 250 dol.) buvo nusi-vežęs tik kaip pavyzdžius, o ne pardavimui. Tačiau susirinkę dalyviai (jų buvo pilna salė — apie 150 žmo-

nių) pigiau (vietoje 80 Lt tik už 10 litų) galėjo įsigyti jo stambų leidinį „Retrospective“ ir gauti autoriaus autografa.

Iš parsivežtų spaudos iškarpų (aprašymai talpinti „Respublikoje“, „Lietuvos aide“, „Šiaurės Atėnuose“, „Atgimime“ ir kitur) galima susidaryti vaizdą, kad čikagiečiui ir jo kūrybai dėmesio tikrai netrūko.

A. Kezys mums papasakojo ir apie pirmąjį Kezių šeimos susitikimą šio apsilankymo Lietuvoje metu. Į tėvynę atvyko ne tik Algimantas, bet ir jo brolis Romas su žmona Daira iš New York apylinkių. Iš Boston atvažiavo jauniausioji sesuo Danutė Wolosenko. Prie jų prisijungė ir Šiauliuose gyvenanti sesuo vienuolė Aldona. Nors jų šeima ir nėra didelė, tačiau visiems kartu susitikti nebūdavo progų: visada bent vieno trūkdavo.

Ši kartą visi nuvyko į savo gimtinę ir vaikystės miestelius — Vištytį, Kybartus, bandydami ieškoti pastatų, kuriuose prieš daugelį metų yra tekę gyventi.

Čikagietis laiko skyrė ir fotografavimui, kadangi kitą rudenį jis yra paprašytas surengti parodą apie Lietuvą, o taip pat išleisti ir knygą ta pačia tematika.

Lietuvos vaizdus A. Kezys pradėjo įamžinti savo pirmosios kelionės tėvynės dienomis, 1983-aisiais. O vėliau, ypatingai Lietuvai atstačius nepriklausomybę, keliaujant į Lietuvą kasmetai, jų prisirinko gana daug.

Edvardas Šulaitis

Šv. Antano parapijos salėje buvo gausu lankytojų.

Įvairios sporto žinios

M. DROBIAZKO IR P. VANAGAS SIEKS
ATVEŽTI Į LIETUVĄ OLIMPINĮ MEDALĮ

Geriausi Lietuvos ledo šokėjai — Margarita Drobiazko ir Povilas Vanagas.
Tomo Bauro (Elta) nuotr.

Neseniai į didįjį sportą sugrįžusi, Lietuvos šokių ant ledo pora — Margarita Drobiazko ir Povilas Vanagas šiuo metu didžiausią dėmesį skiria gruodžio mėnesį Lietuvoje vyksiantiems dailiojo čiuožimo žvaigždžių pasirodymams „Liepsnojančios Olimpo ledas“. Kitų metų sausio mėnesį jų laukia Europos čempionatas Prancūzijoje, o vasario mėnesį — Turino žiemos olimpinės žaidynės.

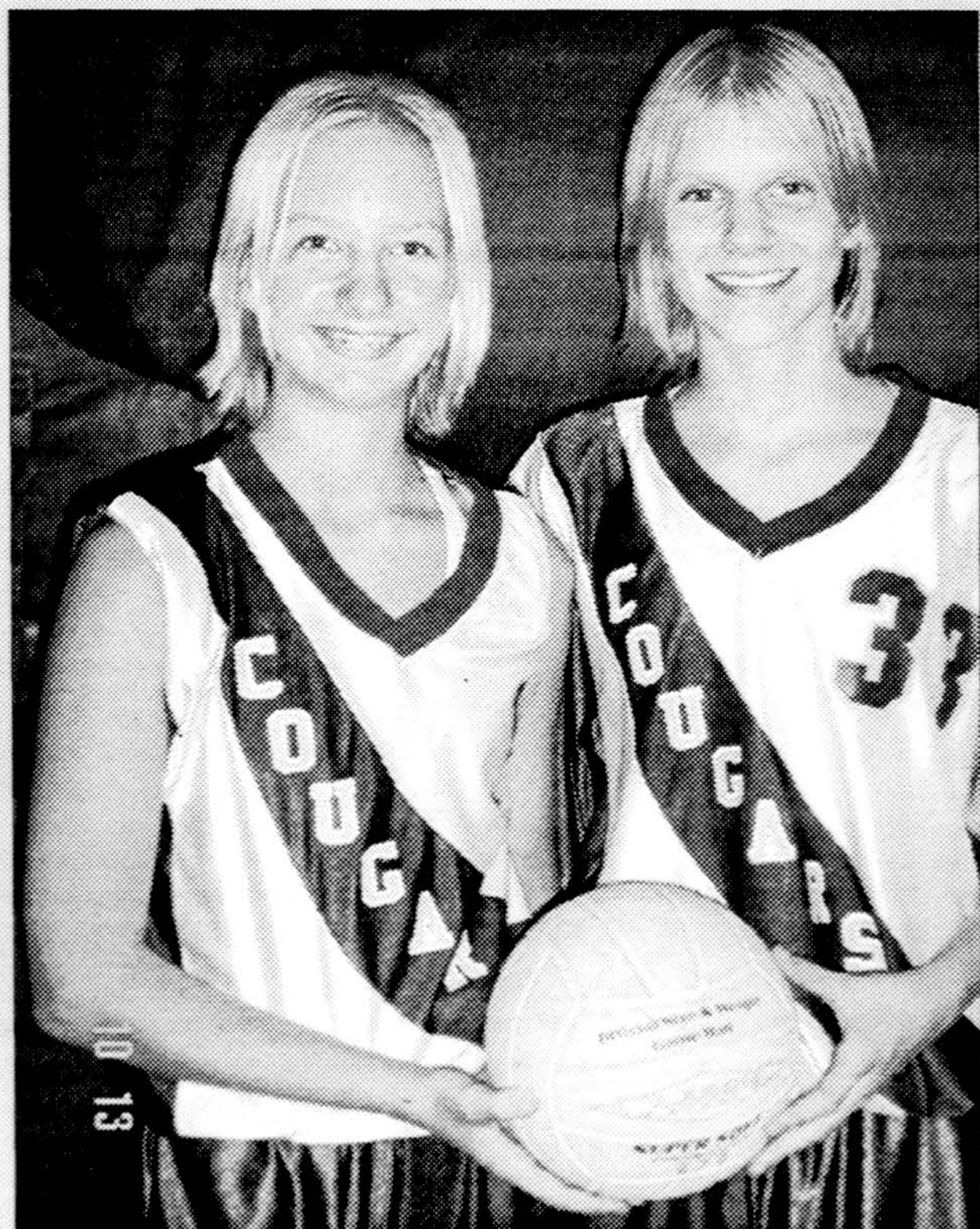
Praėjusią savaitę varžybas Vienoje (Austrija) laimėję ir olimpinį kelialapį pelnę M. Drobiazko ir P. Vanagas sakė, kad jie svajoja apie olimpinius medalius. „Taikysimės atvežti į Lietuvą medalį, nors konkurencija bus labai didelė, — teigė P. Vanagas. — Svarbiausia — gerai pasirodyti, nes pagal naują vertinimo sistemą net ir maža klaidelė gali

tapti lemiama“. Povilas sakė, kad oficialus planas olimpinėse žaidynėse — 3–6 vietos.

„Mes laukiame medalių. Netikėti jais negalime“, — teigė Lietuvos tautinio olimpinio komiteto vyriausioji referentė žiemos sporto šakoms Vida Vencienė, pažymėjusi, kad iki Turino olimpinio žaidynių pradžios lieka 115 dienų.

P. Vanagas sakė, jog olimpinio žaidynių atrankos turnyre juos slėgė didelė psichologinė įtampa. „Buvome gerai pasirengę, tačiau bijojome, kad visko nesugriautų kokia nors trauma. Todėl čiuožėme tausodami save“, — pasakojo Povilas.

Prieš tris savaites Vokietijoje vykusiose varžybose Lietuvos pora nusileido tik pasaulio vicečempionams amerikiečiams Tanith Belbin ir Benjamin Agosto. (Elta)

Čikagos priemiestyje veikiančios Hauser Jr High School tinklininkės. Iš kairės: Rima Lintakaitė (7 kl. mokinė) ir Vija Lietuvninkaitė (8 kl. mok.).

A † A
BERNICE PERTRAITIS
GRIMELIS

Mirė 2005 m. spalio 19 d., 10 val. ryto, sulaukusi 89 metų.
Gyveno Burbank, IL.

Gimė Oglesby, IL.

Nuliūdę liko: sūnus, tėvų Marijonų provincijolas kun. Donald Petraitis, MIC; duktė Diane su vyru Edwin Driscoll, gyventojas Burbank, IL.

A. a. Bernice buvo žmona a.a. Stanley Petraitis.

Velionė bus pašarvota sekmadienį, spalio 23 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 v.v. Lawn laidojimo namuose, 7909 State Rd., Burbank, IL.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, spalio 24 d. Iš laidojimo namų velionė bus atlydėta į tėvų Marijonų vienuolyno koplyčią, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, IL, šalia „Draugo“, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Lawn FH. Tel. 708-636-2320

Mylimai mamytei

A † A
BERNICE PETRAITIS

Amžinybėn iškeliavus, liūdesyje likusį sūnų, tėvų Marijonų provincijolą kun. Donald Petraitį, MIC, dukrą Diane ir jos vyrą Edwin Driscoll, nuoširdžiai užjaučia

„Draugo“ darbuotojai

Mylimam anūkui

A † A
JULIUI PAULIUI REKAŠIUI

tragiškai žuvus, nuoširdžiai užjaučiame ALDONĄ SOBIESKIENĘ, visą jos šeimą, artimuosius ir kartu dalinamės skaudžia netektimi.

„Draugo“ darbuotojai

Įvairios sporto žinios

TAURES IŠKOVOJO
S. KRĖPŠTA IR V. RUDZENSKAITĖ

Lietuvos orientacininkų vasaros sezoną tradiciškai užbaigusių Lietuvos taurės varžybų, kurios vyko Druskininkų apylinkėse Viečiūnuose ir Marcinkonyse, nugalėtojai elito grupėje tapo Kauno sporto mokyklos „Gaja“ auklėtinis Simonas Krėpšta ir Panevėžio „Lėvens“ klubo atstovė Vilma Rudzenskaitė.

Vyrų elito grupėje pagal dviejų dienų varžybų rezultatus S. Krėpšta užtikrintai aplenkė patyrusius varžovus — Svajūną Ambrazą (Šiaulių „Sakas“) ir Donatą Stulgį (Alytaus „Dainava“).

Moterų varžybose kitas prizines vietas iškovojo Sandra Paužaitė („Dainava“) ir Jolanta Ražaitienė

(Kauno „Medeina“).

Varžybos vyko 30–yje amžiaus grupių, o jose startavo beveik 900 orientavimosi sporto mėgėjų ne tik iš Lietuvos, bet ir Latvijos, Rusijos, Estijos, Baltarusijos, Lenkijos bei Suomijos.

Lietuvos orientavimosi sporto federacija Druskininkų apylinkės šioms gausioms rudens sezono varžyboms pasirinko neatsitiktinai, nes kitų metų liepos mėnesį Druskininkuose vyks pasaulio jaunimo orientavimosi sporto čempionatas, kuriame organizatoriai planuoja sulaukti beveik 500 stipriausių jaunųjų orientacininkų, trenerių ir vadovų iš daugiau nei 40 šalių. (Elta)

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Už Lietuvos fondo mirusius narius ir artimuosius** šv. Mišios bus atnašaujamos spalio 30 d., sekmadienį, 11 val. r. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont. Lietuvių visuomenę kviečiame prisiminti Amžinybės iškeliavusius lietuvių darbų rėmėjus. LF adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

◆ **Lietuvių fondo metinis rudens pokylis** ir Dr. Antano Razmos vardo švietimo premijos įteikimas įvyks šeštadienį, lapkričio 5 d. Maloniai kviečiame LF narius, rėmėjus, globėjus, draugus ir svečius susiburti PLC salėje, pasisvečiuoti, pasivaikinti A. Šoliūnienės gardžiai pagamintu maistu ir paremti Lietuvių fondą. Jus linksmins brolių Švabų ansamblis. Norintys užsisakyti vietas prašome skambinti Živilei, tel. 630-257-1616. LF adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

◆ **Labdaros organizacija Lithuanian Mercy Lift** šiais metais švenčia 15 metų jubiliejų ir organizuoja iškilmingą pokylį Morton Arboretum, Lisle, IL, lankytojų salėje, lapkričio 12 d. Visas pelnas bus skirtas Lietuvoje diabetu sergantiems vaikams. Pokylio metu veiks tylusis aukcionas. Aukcionui savo kūrybinius darbus auکوjo šie dailininkai: Nijolė Baniėnė, dr. Audrius Plioplys, Magdalena Stankūnienė, Giedrė Žumbakienė. Dr. Jonas Valaitis padovanojo a.a. savo žmonos dailininkės Jonės Paltarokaitės-Valaitienės studijų laikais tapytą paveikslą. Bilietus galima užsisakyti skambinant Laimai Jurkūnienei, tel. 847-636-7797 arba 708-354-4835.

◆ **Spalio 29 d., šeštadienį, 7 v.v.** Brighton Park parapijos salėje (4420 S. Fairfield Ave.) vyks „Halloween“ pokylis. Geriausios kaukės bus apdovanojamos, vyks žaidimai vaikams, loterija, bus karštas maistas, skambės naujausia lietuviška muzika. Vaikams įėjimas nemokamas. Visi laukiami ir kviečiami. Rengia Brighton Park parapijos choras.

◆ **Sekmadienį, lapkričio 6 d. nuo 1 iki 3 v. p.p.** Balzeko lietuvių kultūros muziejus (6500 S. Pulaski Rd., Chicago) maloniai kviečia tėvelius ir senelius dalyvauti kalėdinių dovanėlių ir atvirukų kūrimo užsiėmime. Profesionalios dailininkės Rasa Ibianskienė ir Virginija Morrison pažadins jūsų kūrybingumą ir padės sukurti menišką kalėdines dovanas ir atvirukus naudojant tapybos ir grafikos techniką. Dovanėlės ir atvirukai bus kuriami piešiant, spalvinant ir komponuojant popieriaus, nuotraukų, audinio ir kitokių medžiagų skiautes. Atsineškite audinių skiaucius, klijus, žirkles. Mes pasirūpinsime popieriumi, ak-varele ir kitais reikmenimis. Tel. pasiteiravimui: 773-582-6500. Įėjimas vaikui - 3 dol., suaugusiam - 5 dol.

◆ **Balzeko lietuvių kultūros muziejuje**, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL, atidaroma atnaujinta Moterų gildijos ekspozicija, pristatanti Paulinos Vaitaitienės gintaro dirbinių, tekstilės ir lėlių orkestro tautiniais kostiumais kolekciją. Paulina Vaitaitienė buvo dantų gydytoja, tautodailininkė, muziejaus Moterų gildijos direktorė. Ji buvo LDGD, BALFo, Lietuvių klubo, Lie-

tuvos Dukterų draugijos narė, aktyvi skautininkė, apdovanota skaučių seserijos ordinu. Nuo 1966 metų Paulina Vaitaitienė kartu su Mary Krauchunas Čikagoje organizuodavo tautodailės parodas, margučių marginimo ir šiaudinukų kūrimo užsiėmimus. Paroda atidaroma šių metų spalio 29 d., šeštadienį. 2:30 po pietų bus rodomas filmas „Baltic Amber“, apžiūrима ekspozicija, vaishinsimės kava ir arbata. Muziejus atidarytas kasdien nuo 10 iki 4 val.p.p.

◆ **Pasiilgote gero, išpūdingo rudens kaukių baltaus** - užsukite į Šaulių namus adresu: 2417 W. 43rd Street Čikagoje lapkričio 5 d., šeštadienį, 7 val. v. Geras maistas, smagi J. Domarko muzika, įvairūs siurprizai, loterija, dovanos - visa tai žadame visiems kas atvyks į mūsų vakarą (pageidautina su kaukėmis). Informacija tel. 773-523-7205. Rengia gen. T. Daukanto jūros šauliai.

◆ **Lietuvos Dukterys maloniai** kviečia atsilankyti į draugijos ruošiamus rudens pietus lapkričio 6 d., 3 v.p.p. Jaunimo centre. Skanūs A. Šoliūnienės valgiai, programa, loterija. Visi ir visos laukiami. Vietas užsisakyti antradienį - penktadienį nuo 10 v.v. iki 2 v.p.p. tel. 773-925-3211.

◆ **Čikagos lietuvių Venezuelos draugijos metinis susirinkimas** įvyks spalio 27 dieną, ketvirtadienį, 1 val.p.p. Šaulių namuose, 2417 W 43rd St. Tel. pasiteiravimui: 630-810-0530.

◆ **Sekmadienį, spalio 30 d. Jaunimo centro kavinėje** Moterų klubo narės keps mielinus blynus. Jau nuo 8 val. r. būsite vaišinami skaniais mieliniais blynais su obuolių koše. Savo apsilankymu paremsite Jaunimo centrą.

◆ **Lietuvių opera kviečia** šeštadienį, lapkričio 19 d. į rudens pokylį, rengiamą Jaunimo centro didžiojoje salėje, Čikagoje. Šis pokylis kaip ir praėjusieji bus šaunus! Ne tik patys ateikite bet ir draugus bei artimuosius pasikvieskite. Nedelskite, nes belaukiant gali pritrūkti vietų. Vietas užsisakyti galima paskambinus Jurgiui Vidžiūnui tel. 773-767-5609.

◆ **Amerikos Lietuvių kongreso** šeštadienio popietinėje programoje dalyvaus svečiai iš Washington, DC: Thomas Navratil iš JAV valstybės departamento, Komunizmo aukų paminklo fondo pirmininkas dr. Lee Edwards, Jungtinio Pabaltijiečių komiteto direktorius Karl Altai, Maryland universiteto profesorius Michael Szporer. Kongreso metu bus pranešta apie paskutinius pabaltijiečių Washington, DC, daromas iniciatyvas. Kviečiame visus dalyvauti. Kongresas įvyks seselių kazimieriečių vienuolyno pagrindinėje salėje. Tel. pasiteiravimui 773-735-6677.

Skelbimas

Amerikos lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM.
Tel. 773-847-4903, adresas 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

Sveikiname Amerikos Lietuvių tarybos 90-ties metų jubiliejaus kongresą ir linkime darbingos nuotaikos bei sėkmingų nutarimų!

Ilgas ir garbingas buvo Amerikos Lietuvių tarybos veiklos kelias, reikšmingai siekiant Lietuvos laisvės, o dabar besirūpinant, kad Lietuvos reikalai nebūtų užmiršti didžiųjų pasaulio kraštų sprendimuose.

ALTo dokumentuotas darbas ir pastangos siekti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo bei nuolatos Vašingtone Amerikos valdžiai — prezidentui, senatoriams, Kongreso nariams, valstybės valdininkams — priminti Lietuvos reikalus yra mūsų išleista knyga „Baltijos valstybių užgrobito byla“, kurioje yra išspausdinti JAV Kongreso, Charles J. Kersten komiteto dokumentai iš 1953–1954 metų. Knygoje randami oficialūs dokumentai, Atstovų rūmų rezoliucijos.

Nelengva buvo įtaigoti Amerikos valdžią, kad ji pripažintų neteisėtą komunistų okupaciją Lietuvoje. Visi pasaulio kraštai pripažino Lietuvos okupaciją teisėta, tik vienintelė Amerika nepripažino! Tai didžiulis laimėjimas.

Tomis dienomis buvo įsteigta ir BALF organizacija šelpti ir gelbėti savo nukentėjusius tautiečius.

Linkime Jums kuo geriausios sėkmės, padedant išvargintai tėvynei kurti užtikrintą politinę ir garbingą ateitį.

Antanas Rudis
buvęs ALTo pirmininkas

Kas tie varginantys klausimai?

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Moterų gildija kviečia viešniais ir svečius įdomiai praleisti spalio 22 d. šeštadienio popietę Hilton viešbučio Lincoln salėje, 9333 S. Cicero Ave., Oak Lawn, kur plačiai žinoma Suzanne Hales pristatys Rick Kogan knygą „Amerikos Mama: Ann Landers gyvenimas, pamokos ir palikimas“. Per daugelį metų skaitytojai ieškojo Ann Landers patarimų, bandydami išspręsti asmeniškų, šeimos bei visuomeninius klausimus. Pasisvečiavimas 12 val., pietūs - 1 v.p.p. Informacija tel. 708-422-5937.

Nuotraukoje popietės „Dear Ann Landers“ rengimo komitetas: Emma Petraitienė, Pranė Simanonienė, Ruth Katauskas; stovi: Sofija Zukaitė, Marija Krauchunienė, Evelina Norbutienė, Irena Norbutienė, Ruth Hoffman, Irena Buchbinder.

Birutės Marcinkevičiūtės-Mar

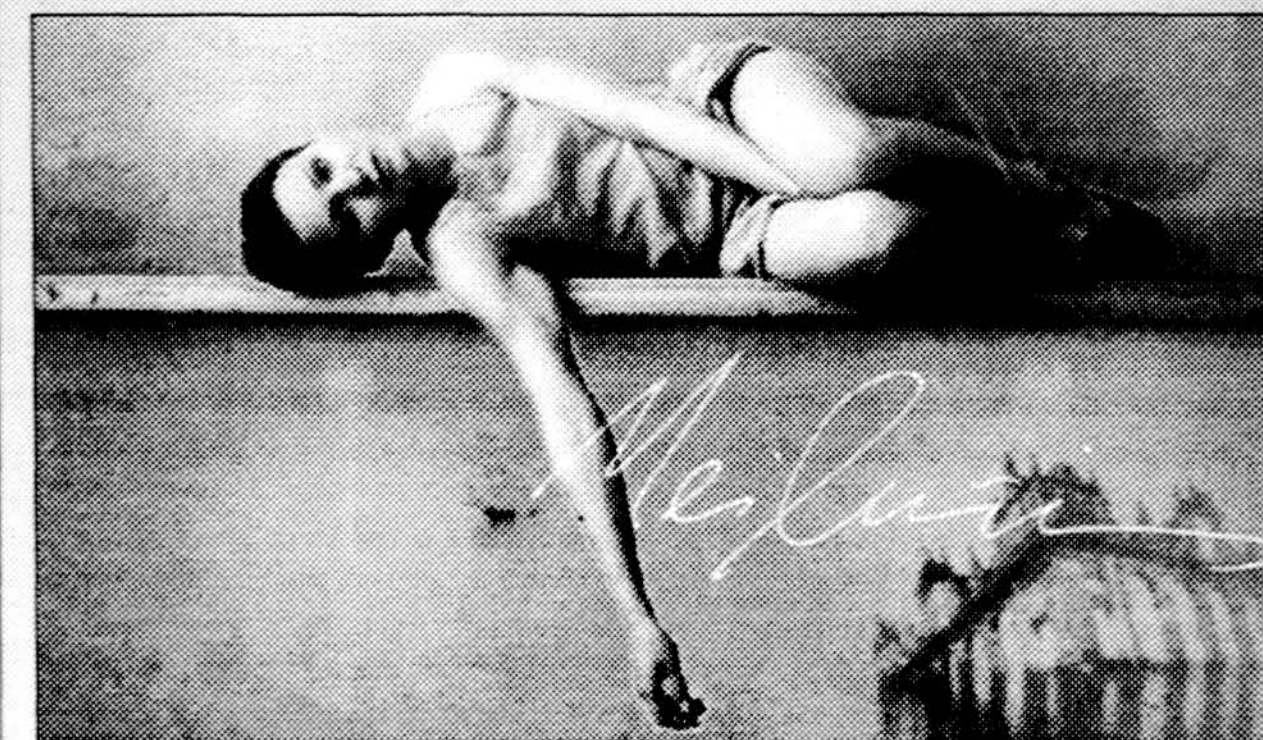
spektaklis „Meilužis“ anglų kalba įvyks spalio 22 ir 28 dienomis 7 v.v. Chopin teatre, adresu: 1543 W. Division, Chicago, IL 60622., tel. 773-278-1500.

Sekmadienį, spalio 23 d., 5 val. v.

Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre

Birutė Mar vaidins spektaklyje „Poetė“.

Tai monospektaklis apie tragiško likimo lietuvių poetę Salomėją Nėrį. Norintys pamatyti šį spektaklį, prašome užsisakyti vietas internetiniame puslapyje www.jaunimas.us arba paskambinti telefonu 773- 575- 3440 ir palikti žinutę, pasakant pavardę ir norimą vietų skaičių. Bilieto kaina - 15 dol.

Spektaklio „Meilužis“ afiša.